UCHWAŁA NR XLIII/280/2009
RADY GMINY LEŻAJSK
z dnia 26 listopada 2009 r.

w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Leżajsk na lata 2009 - 2013 i lata następne

Na podstawie art. 18, ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz.1591, zm. Dz.U. z 2002 r. Nr23, poz. 220, Nr 62, poz.558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz.1806, zm. Dz.U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, zm. Dz.U. z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 167, poz. 1759, zm. Dz.U. z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457, zm. Dz.U. z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, zm. Dz.U. z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218, zm. Dz.U. z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, zm. Dz.U. z 2009 r. Nr 223, poz. 1458, Nr 52, poz. 420) **Rada Gminy**

uchwala, co następuje

§1

Przyjąć Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Leżajsk na lata 2009-2013 i lata następne, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

RADA GMINY LEŻAJSK

Przewodniczący Rady Gminy

Ryszard Nowak

Załącznik do Uchwały Nr XLIII/280/2009
Rady Gminy Leżajsk
z dnia 26 listopada 2009r.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY LEŻAJSK NA LATA 2009 – 2013 I LATA NASTĘPNE

SPIS TREŚCI:

WSTĘP 4

I. CHARAKTERYSTYKA OBECNEJ SYTUACJI SPOŁECZNO – GOSPODARCZEJ W GMINIE LEŻAJSK. 8

1. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE 13

1.1 Środowisko przyrodnicze 13

1.2 Własność gruntów i budynków 17

1.3 Infrastruktura techniczna. 18

1.4 Tereny i obiekty prawem chronione 25

1.5 Zidentyfikowane problemy w zakresie infrastruktury przestrzennej. 26

2. GOSPODARKA 28

2.1 Struktura podstawowych branż gospodarki znajdujących się na terenie gminy ... 28

2.2 Ilość podmiotów gospodarczych i osób zatrudnionych w danych sektorach 31

2.3 Zidentyfikowane problemy w zakresie gospodarki 34

3. STREFA SPOŁECZNA 35

3.1 Struktura demograficzna i społeczna – trendy 35

3.2 Określenie grup społecznych wymagających wsparcia w ramach lokalnego programu rewitalizacji 40

3.3. Stan i zróżnicowanie dochodowości gospodarstw domowych 44

3.4 Struktura organizacji pozarządowych 46

3.5 Zidentyfikowane problemy w zakresie strefy społecznej 47

4. TABELA Z PODSTAWOWYMI DANYMI STATYSTYCZNYMI 48

5. ANALIZA SWOT 49

II. NAWIĄZANIE DO STRATEGICZNYCH DOKUMENTÓW DOTYCZĄCYCH ROZWOJU PRZESTRZENNO-SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO TERENU, KTÓRY MA ZOSTAĆ PODDANY REWITALIZACJI 53

1. Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007 – 2020” 53

2. Strategia Rozwoju Powiatu Leżajskiego na lata 2000 – 2010 54

3. Strategia Rozwoju Gminy Leżajsk na lata 2007 - 2015 55

4. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Leżajsk 57

5. Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu położonego we wsi Piskorowice 58

III. ZAŁOŻENIA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI 59

1. Okres programowania 59

2. Zasięg terytorialny rewitalizowanego obszaru 59

3. Podział na projekty i zadania inwestycyjne 63

4. Kryteria wyboru pilotażu i kolejność realizacji 67

5. Cele i oczekiwane wskaźniki osiągnięć 68

IV.PLAN DZIAŁAŃ PRZESTRZENNYCH, GOSPODARCZYCH I SPOŁECZNYCH W OKRESIE 2007 – 2013 I W LATACH NASTĘPNYCH NA TERENIE REWITALIZOWANYM 71

V. PLAN FINANSOWY REALIZACJI REWITALIZACJI 75

VI. SYSTEM WDRAŻANIA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI 78

VII. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ 80

1 System monitoringu lokalnego programu rewitalizacji 80

2. Sposoby oceny lokalnego programu rewitalizacji 81

3. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi 82

4. Public Relations lokalnego programu rewitalizacji 82

SPIS TABEL 83

SPIS RYSUNKÓW 85

SPIS WYKRESÓW 85

WSTĘP

Uwarunkowania rozwoju województwa podkarpackiego, jak i wiele czynników zewnętrznych, wpłynęło na sytuację, jaka ma miejsce w regionie. Jednym ze zdiagnozowanych problemów jest stan zagrożenia wielu obszarów ekonomiczną, społeczną, gospodarczą i przestrzenną marginalizacją. Przejawem tego jest ubóstwo, wysoka stopa bezrobocia, mała liczba podmiotów gospodarczych wraz z niskimi nakładami inwestycyjnymi i inne patologie społeczne, których nasilenie występuje na określonych obszarach, tzw. obszarach zdegradowanych, wymagających ożywienia i wzmocnienia ich atutów rozwojowych.

Do najbardziej specyficznych cech województwa podkarpackiego należy zaliczyć[1]:

- ✓ niski poziom rozwoju gospodarczego przy znaczącym wewnętrznym zróżnicowaniu jego cech;
- ✓ bardzo wysoki odsetek bezrobotnej ludności wiejskiej w ogólnej liczbie mieszkańców województwa i problemy rozwoju obszarów wiejskich;
- ✓ słabe ekonomicznie rolnictwo, przy wysokim odsetku osób utrzymujących się z pracy w rolnictwie i mała skłonność do zmian tego sektora gospodarki;
- ✓ przygraniczne położenie (granica wschodnia i południowa Polski) i wynikająca stąd peryferyjność województwa;
- ✓ wysoki udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogólnej województwa, ale słabe wykorzystanie zasobów przyrodniczych dla rozwoju perspektywicznych sektorów gospodarki (usługi turystyczne i uzdrowiskowe).

Dostrzegając powyższe ograniczenia rozwojowe, Unia Europejska przyjęła politykę wsparcia terenów kryzysowych, wyróżniających się nagromadzeniem zjawisk patologicznych, poprzez rewitalizację obszarów zdegradowanych. W województwie podkarpackim rewitalizacja dotyczy zdegradowanych obszarów miejskich i wiejskich. Jak wskazują wytyczne do tworzenia LPR w województwie podkarpackim, wspierane będą działania służące adaptacji do nowych funkcji obszarów i/lub ich obiektów poprzemysłowych, popegeerowskich, powojskowych oraz takich, które są wynikiem zaniechania rozpoczętych inwestycji. [2]

[1] Adam Czudec, Ekspertyza dotycząca Województwa Podkarpackiego, 2005 r.
[2] Szczegółowy Opis Priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007- 2013.

Celem tych działań jest zmiana dotychczasowych funkcji i adaptacja terenów oraz znajdujących się tam obiektów na inne cele, jak np. usługowe, gospodarcze, społeczne edukacyjne, zdrowotne, rekreacyjne, kulturalne i turystyczne. Poprzez te działania, zamierza się stworzyć warunki do poprawy jakości życia mieszkańców.

Samorządy mają możliwość ubiegania się o wsparcie działań związanych z rewitalizacją i mieszkalnictwem, środkami finansowymi z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007 – 2013, z Działania 7.1 Rewitalizacja miast oraz z Działania 7.2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych.

ZAKRES POJĘCIOWY

Rewitalizacja - to kompleksowy, skoordynowany, wieloletni, prowadzony na określonym obszarze proces przemian przestrzennych, technicznych, społecznych i ekonomicznych, inicjowany przez samorząd terytorialny (głównie lokalny) w celu wyprowadzenia tego obszaru ze stanu kryzysowego, poprzez nadanie mu nowej jakości funkcjonalnej i stworzenie warunków do jego rozwoju, w oparciu o charakterystyczne uwarunkowania endogeniczne.[3]

Lokalny Program Rewitalizacji - to wieloletni program działań w sferze przestrzeni, urządzeń technicznych, społeczeństwa i gospodarki, zmierzający do wyprowadzenia danego obszaru z sytuacji kryzysowej oraz stworzenia warunków do jego dalszego rozwoju, realizowany przez różne podmioty, zgodnie z określonym harmonogramem czasowym i finansowany z wielu źródeł, opracowany, przyjęty i koordynowany przez gminę.[4]

Obszar zdegradowany - zgodnie z Wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa z dnia 13.VII.2008 r., obszar zdegradowany to obszar spełniający co najmniej 3 z niżej wymienionych kryteriów:

- ✓ wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia;
- ✓ wysoka stopa długotrwałego bezrobocia;
- ✓ wysoki poziom przestępczości i wykroczeń;
- ✓ niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej;
- ✓ porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego.

[3] Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania pomocy na rewitalizację w ramach regionalnych programów operacyjnych.
[4] Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania pomocy na rewitalizację w ramach regionalnych programów operacyjnych.

MOTYWACJA DO PRZYGOTOWYWANIA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Lokalny Program Rewitalizacji pozwala na diagnozę sytuacji w Gminie, wskazanie miejsc, w których koncentrują się problemy, a następnie przygotowanie projektów na tych konkretnych, wyznaczonych granicami obszarach. Przygotowanie Programu dowodzi, iż zgłaszane projekty są działaniami zaplanowanymi, wynikającymi z aktualnych potrzeb mieszkańców, instytucji, organizacji, podmiotów gospodarczych, a więc sytuacji Gminy.

OPRACOWANIE LPR

Niniejszy dokument został sporządzony zgodnie z:

- ✓ Wytycznymi w zakresie przygotowania lokalnych programów rewitalizacji dla województwa podkarpackiego;
- ✓ Strategią Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007 – 2020;
- ✓ Zapisami Szczegółowego Opisu Priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007 – 2013;
- ✓ Strategią Rozwoju Powiatu Leżajskiego na lata 2000 – 2010;
- ✓ Strategią Rozwoju Gminy Leżajsk na lata 2007 – 2015;
- ✓ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Leżajsk;
- ✓ Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego terenu położonego we wsi Piskorowice.

Przy tworzeniu LPR została przeprowadzona analiza sytuacji Gminy Leżajsk oraz sołectwa Piskorowice (obszar objęty Lokalnym Programem Rewitalizacji), w oparciu o dostępne dokumenty strategiczne (przede wszystkim Gminy, ale także powiatu oraz województwa podkarpackiego), publikacje, strony internetowe, dane GUS oraz w efekcie spotkań przedstawicieli różnych środowisk zaangażowanych w proces rewitalizacji:

- ✓ Urząd Gminy Leżajsk;
- ✓ Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Leżajsku;
- ✓ Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku;
- ✓ Gminny Ośrodek Kultury w Piskorowicach;
- ✓ Spółdzielnia Mieszkaniowa w Piskorowicach;
- ✓ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
- ✓ Podkarpacki Związek Byłych Pracowników PGR.

Takie podejście umożliwiło wspólne zidentyfikowanie istniejących problemów, wskazanie najważniejszych z nich, a następnie wyznaczenie obszaru potrzebującego

wsparcia, czyli Piskorowic (Strefa I). W dalszej kolejności możliwe było zaplanowanie konkretnych działań rewitalizacyjnych, których głównym celem jest poprawa życia mieszkańców Piskorowic oraz Gminy Leżajsk. Przygotowane projekty, które będą starały się o dofinansowanie z Działania 7.2 Szczegółowego Opisu Priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007 - 2013 zostały zaprezentowane w Programie Rewitalizacji. Lokalny Program Rewitalizacji zawiera także plan finansowy oraz wytyczne w zakresie systemu wdrażania, w tym monitorowania Programu.

I. CHARAKTERYSTYKA OBECNEJ SYTUACJI SPOŁECZNO – GOSPODARCZEJ W GMINIE LEŻAJSK.

Położenie, powierzchnia i ludność gminy Leżajsk.

Gmina Leżajsk położona jest w północno-wschodniej części województwa podkarpackiego, w centrum powiatu leżajskiego. Swoim zasięgiem obejmuje Dolinę Dolnego Sanu, Płaskowyż Kolbuszowski i Płaskowyż Tarnogrodzki. Teren gminy dzieli się na dwie części: północną i południową, oddzielone od siebie przez inną jednostkę administracyjną – miasto Leżajsk. W części północnej znajduje się Stare Miasto i Przychojec. Południowa część gminy to znacznie większy terytorialnie obszar. W jego części północno-zachodniej leży wieś Hucisko (w jej okolicy zlokalizowane są stare nieeksploatowane cegielnie i punkty wydobycia gliny). Zachodnia część gminy to duży kompleks leśny, w którego centrum leży wieś Brzóza Królewska. Wschodnia część gminy to wsie: Piskorowice, Dębno i Chałupki Dębniańskie.

Rysunek 1. Województwo podkarpackie w podziale na powiaty i gminy.

Źródło: Zasoby sieci Internet.

Rysunek 2. Położenie gminy Leżajsk na tle powiatu leżajskiego.

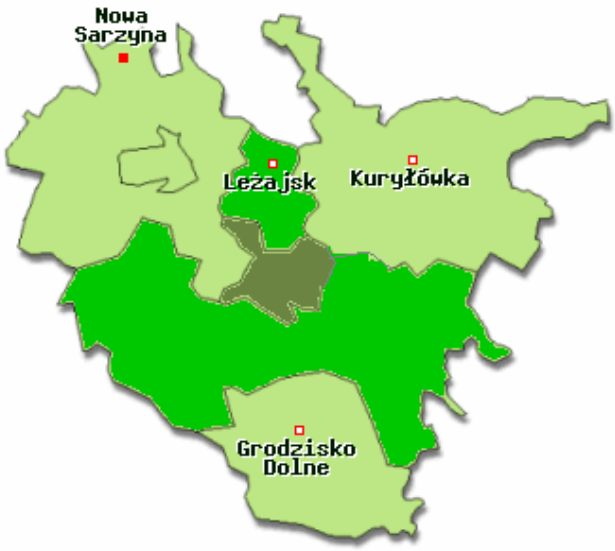

Źródło: Zasoby sieci Internet

Gmina Leżajsk sąsiaduje z następującymi gminami:

- ✓ Od północy – z gminami: miejsko – wiejską Nowa Sarzyna, miastem Leżajsk, wiejską Kuryłówka (powiat leżajski), wiejską Krzeszów (powiat niżański);
- ✓ Od wschodu – z gminami: wiejską Adamówka i miejsko-wiejską Sieniawa (powiat przeworski);
- ✓ Od południa – z gminami wiejskimi: Grodzisko Dolne (powiat leżajski) i Tryńcza (powiat przeworski);
- ✓ Od zachodu – z gminami: miejsko - wiejską Sokołów Małopolski (powiat rzeszowski), gminami wiejskimi: Rakszawa i Żołynia (powiat łańcucki).

Powierzchnia gminy Leżajsk zajmuje obszar 198,96 km^2, co stanowi 34,12% powierzchni powiatu leżajskiego i 1,12% powierzchni województwa podkarpackiego. Gmina Leżajsk jest największą obszarowo gminą w powiecie leżajskim.

Administracyjnie gmina Leżajsk podzielona jest na 12 sołectw: Wierzawice, Rzuchów, Piskorowice, Dębno, Chałupki Dębniańskie, Giedlarowa, Gwizdów-Biedaczów, Brzóza Królewska, Hucisko, Maleniska, Przychojec i Stare Miasto. Specyficzne położenie gminy w otoczeniu miasta Leżajsk spowodowało, że nie wykształcił się w niej ogólnogminny ośrodek usługowy. Rolę centrum administracyjno - gospodarczego gminy spełnia miasto Leżajsk, gdzie usytuowany jest między innymi Urząd Gminy Leżajsk.

Największą powierzchniowo miejscowością gminy Leżajsk jest Brzóza Królewska zajmująca obszar 4 909,00 ha, co stanowi ok. 25 % ogólnej powierzchni gminy, najmniejszą zaś miejscowością są Maleniska zajmujące obszar 104,00 ha, co stanowi ok. 0,52 % ogólnej powierzchni gminy Leżajsk.

Tabela 1. Podział administracyjny gminy Leżajsk

Miejscowość	**Powierzchnia**	
	Ha	(%)
Giedlarowa	2995	15,05
Brzóza Królewska	4909	24,67
Wierzawice	2102	10,57
Stare Miasto	1174	5,90
Dębno	1745,5	8,76
Piskorowice	2 498,5	12,56
Przychojec	1284	6,45
Chałupki Dębniańskie	619	3,12
Hucisko	579	2,92
Biedaczów	644	3,24
Gwizdów	567	2,85
Rzuchów	675	3,39
Maleniska	104	0,52
OGÓŁEM	**19 896**	100,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Leżajsk (pomiar ewidencyjny), stan na dzień 01.09.2009 r.

Wykres 1. Wielkość poszczególnych miejscowości gminy Leżajsk (w ha)

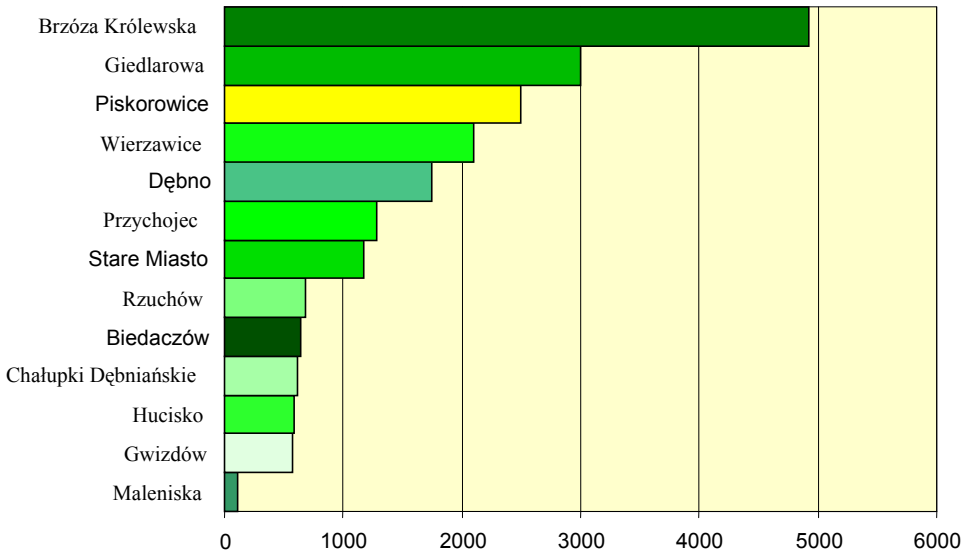

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Leżajsk, stan na 01.09.2009 r.

Analizując liczbę ludności w gminie Leżajsk w latach 2000 – 2009 można zauważyć systematyczny wzrost liczby mieszkańców w poszczególnych latach. Według danych Urzędu Gminy Leżajsk, na dzień 15.06.2009 Gminę Leżajsk zamieszkiwało 20 160 osób, w tym 10 171 kobiet.

Wykres 2. Liczba mieszkańców gminy Leżajsk w latach 2000 - 2009

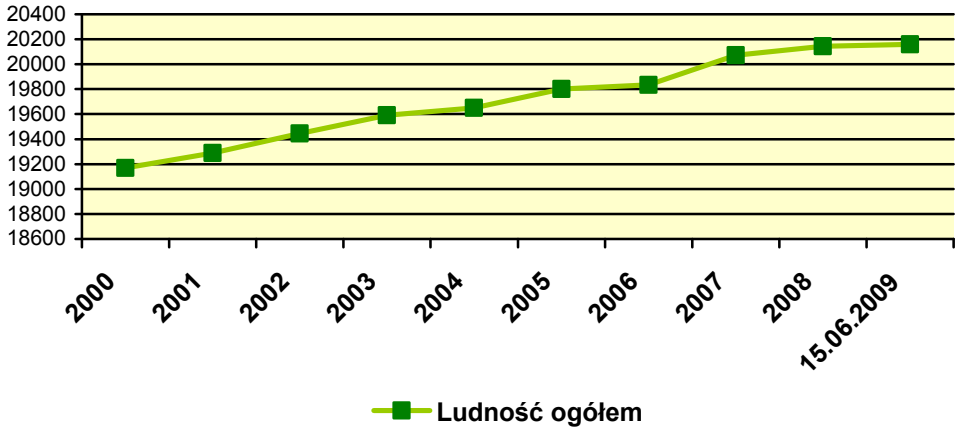

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Leżajsk.

Najwięcej mieszkańców gminy Leżajsk zamieszkuje w miejscowościach: Giedlarowa (4126), Brzóza Królewska (3501) i Wierzawice (3408). Ludność tych miejscowości stanowi ok. 55% mieszkańców gminy. Najmniej zaludnionymi miejscowościami są Rzuchów (294) i Maleniska (307), co stanowi ok. 3 % mieszkańców gminy.

Wykres 3. Liczba mieszkańców w poszczególnych miejscowościach gminy Leżajsk.

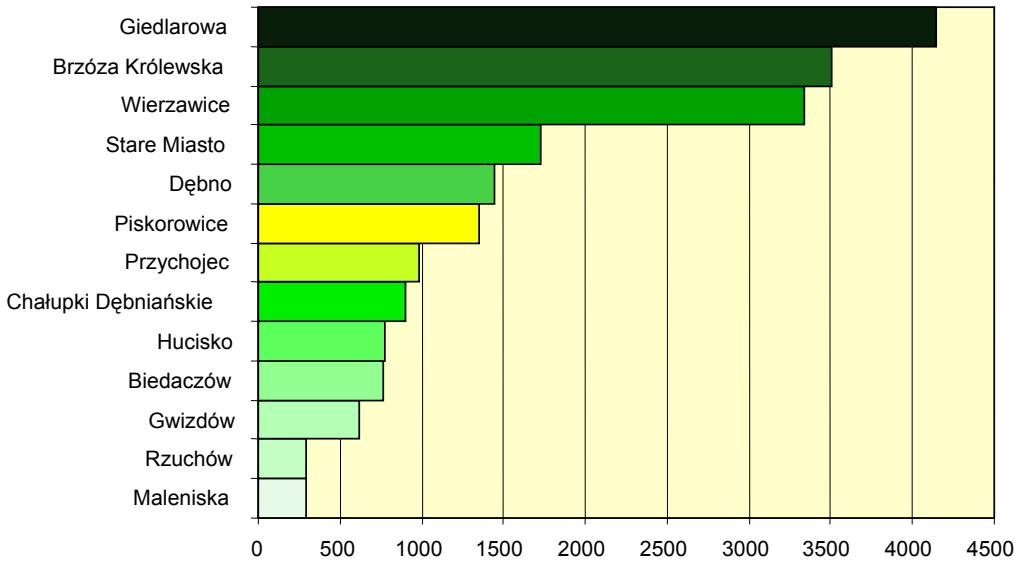

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Leżajsk, stan na 01.09.2009 r.

ZIDENTYFIKOWANE PROBLEMY NA TERENIE GMINY LEŻAJSK:

- Słabo rozwinięta sieć kanalizacyjna
- Niezadowalająca jakość mieszkalnictwa wielorodzinnego
- Słaby dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej
- Słabo rozwinięte zaplecze sportowo – rekreacyjne
- Mała ilość lokalnych połączeń komunikacyjnych
- Brak planu zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości
- Zła jakość infrastruktury drogowej
- Słabo rozwinięta przestrzeń publiczna wokół mieszkań wielorodzinnych

1. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

Gospodarowanie przestrzenią w gminie Leżajsk odbywa się na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Niestety nie wszystkie sołectwa posiadają ww. dokument. Piskorowice – obszar objęty lokalnym programem rewitalizacji, posiada częściowy plan zagospodarowania przestrzennego. Planowane inwestycje znajdują się na obszarze, nie objętym Planem Zagospodarowania Przestrzennego.

Struktura przestrzenna gminy jest ukształtowana i zdeterminowana poprzez przyrodnicze cechy terenu (położenie obszaru gminy), niecelowość i niemożność wykształcenia głównego ośrodka gminy.

1.1 Środowisko przyrodnicze

Rzeźba terenu

Rzeźba terenu jest odzwierciedleniem budowy geologicznej terenu. Obszar gminy Leżajsk położony jest w Prowincji Zewnętrznych Karpat Zachodnich – Północne Podkarpacie, w Makroregionie Kotliny Sandomierskiej, w obrębie czterech mezoregionów: Płaskowyżu Tarnogrodzkiego (wschodnia część wsi Piskorowice – Strefa I), Doliny Dolnego Sanu (Stare Miasto, Przychojec, Piskorowice – Strefa I, Rzuchów, Dębno, Wierzawice, Chałupki Dębniańskie), Płaskowyżu Kolbuszowskiego (Giedlarowa, Brzóza Królewska, Biedaczów, Gwizdów, Hucisko) i Równiny Tarnobrzeskiej (Maleniska).

Płaskowyż Kolbuszowski urozmicają piaszczyste wydmy i doliny dopływów Sanu. Część północna to wysoczyzna piaszczysta, pokryta wydmami, a część południowa stanowi wysoczyznę pyłową z głęboko wyciętymi wąwozami.

Krajobraz gminy można zaliczyć do krajobrazów nizinnych z następującymi typami krajobrazu:

1. Den dolinnych (Przychojec, Stare Miasto, Rzuchów, Piskorowice - Strefa I);
2. Terenów z wydmami (wschodnia część Brzózy Królewskiej, zachodnia część Wierzawic);
3. Równin peryglacyjnych (Giedlarowa, wschodnia część Wierzawic, zachodnia część Brzózy Królewskiej).

Klimat

Na całym obszarze gminy, występuje niewielkie zróżnicowanie klimatyczne wynikające z niezbyt dużych deniwelacji terenu. Najlepsze warunki klimatyczne panują w zachodniej części gminy na terenie Płaskowyżu Kolbuszowskiego, mniej korzystne we wschodniej części w dolinie rzeki San, czyli na obszarze stref objętych programem rewitalizacji.

Średnia roczna temperatura wynosi 7,9° C, z minimum wynoszącym w styczniu - 3,5° C, maksimum w lipcu +18,7° C.

Średnia roczna suma opadów wynosi 582 mm, od 30 mm w styczniu do 86 mm w lipcu. Długość okresu wegetacyjnego wynosi 212 dni, z początkiem wegetacji 6 kwietnia i końcem okresu 11 października.

Wody powierzchniowe i podziemne

Największą rzeką gminy jest rzeka San, stanowiąca prawobrzeżny dopływ Wisły. Przepływa przez gminę z południa na północ, po jej wschodniej stronie, dzieląc gminę na dwie części. Na prawym brzegu znajdują się dwie wsie: Piskorowice (Strefa I) i Rzuchów, pozostałe położone są na lewym brzegu. Główne potoki odwadniające gminę to:

- ✓ Błotnia w południowej części gminy;
- ✓ Tarlaka w zachodniej części;
- ✓ Jagódka w północnej części gminy.

Lewobrzeżną cześć gminy odwadnia również rzeka Wisłok z dopływami, ale tylko w niewielkim zakresie. Na terenie gminy znajdują się liczne jeziorka i strumyki, stawy leśne i potoki. Przez sołectwo Przychojec przepływa potok Lubinka będący dopływem Sanu. Natomiast przez Strefę I - Piskorowice przepływa potok Malinka.

Największe zbiorniki retencyjne na terenie gminy Leżajsk zostały utworzone na rzece Tarlace, Błotni i Jagodzie. Ogółem znajduje się 9 zbiorników retencyjnych, o łącznej pojemności 140 tys. m^3 i powierzchni 12,79 ha, co stanowi 0,064% ogólnej powierzchni gminy.

Znaczne zróżnicowanie budowy geologiczno-strukturalnej obszaru powoduje dużą różnorodność i zmienność zasobów wód podziemnych. Są to wody w utworach kredowych, trzeciorzędowych i czwartorzędowych. Największe znaczenie posiadają te ostatnie, będące podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę ujęć gospodarczych, komunalnych, wodociągów wiejskich i ujęć indywidualnych.

Świat roślinny i zwierzęcy

Lasy na terenie gminy Leżajsk zajmują około 26% powierzchni gminy i tworzą trzy zwarte kompleksy. Największy leży na zachód od Brzózy Królewskiej, nieco mniejszy pomiędzy Brzózą Królewską a Giedlarową, najmniejszy zaś po wschodniej stronie rzeki San, na obszarze objętym Programem Rewitalizacji - w Piskorowicach. Lasy te dzielą się na dwie grupy:

1. Lasy o wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych (bory sosnowe i mieszane sosnowo-dębowe), położone na zachód od Brzózy Królewskiej;
2. Lasy o przeciętnych walorach przyrodniczo-krajobrazowych, na pozostałym obszarze gminy.

Kompleks leśny położony na zachód od miejscowości Brzóza Królewska charakteryzuje się dominacją siedlisk lasu świeżego, które w miarę przesuwania się na wschód, przechodzą w siedliska lasu mieszanego świeżego, boru mieszanego świeżego i boru świeżego. Dominuje tam zespół buczyny karpackiej (buk z jodłą, sosną i dębem). Głównymi siedliskami boru świeżego i bagiennego (z sosną zwyczajną, brzozą, dębem szypułkowym, świerkiem pospolitym) jest kompleks leśny położony między miejscowościami Brzóza Królewska a Giedlarowa. W bezodpływowych zagłębieniach terenu wykształciły się gleby torfowe torfowisk wysokich i przejściowych, na których rozwijają się zbiorowiska boru bagiennego. Większość torfowisk na terenie gminy została osuszona i zasadzona sosną lub samoistnie zarosła brzozą, osiką, sosną i świerkiem. Zbiorowiska leśne występują również w dolinie Sanu. Są to: nadrzeczy łęg wierzbowo-topolowy, łęg wiązowy (topola biała, wierzba biała, olsza czarna). Porastają one aluwia rzeki w zasięgu wysokiego poziomu wody w rzece.

W lasach znajdują schronienie duże zwierzęta łowne i ptaki. Występują tu: sarna, dzik, kuna, borsuk, jeleń i inne. W ostatnich latach w lasach Leżajska pojawił się jenot, który wnika na teren Polski ze wschodu. Na uroczysku Pokudłacz (koło Brzózy Królewskiej) występują żeremia bobrów. Tereny otwarte, pola, łąki, nieużytki, są biotopem drobnej zwierzyny łownej, tj. zająca, bażanta, kuropatwy i innych.

Warunki glebowe

Uwzględniając warunki glebowo-rolnicze na trenie gminy można wyróżnić trzy rejony:

- ✓ Rejon I - o przewadze gleb piaskowych Kotliny Sandomierskiej (Giedlarowa);

- ✓ Rejon II - o przewadze gleb gliniastych i pyłowych dolin rzecznych (Stare Miasto, Przychojec, Piskorowice – Strefa I, Dębno, Rzuchów);
- ✓ Rejon III - z przewagą gleb kompleksu żytniego dobrego (Brzóza Królewska, południowa część Giedlarowej, Wierzawice).

We wschodniej części gminy, w dolinie Sanu oraz na południe od Giedlarowej, przeważają wysokie i średnie klasy gleb bonitacyjnych, w pozostałej części dominują przeważnie gleby o niskich klasach bonitacyjnych.

Źródła zanieczyszczenia środowiska

Główne emitory zanieczyszczeń wpływające na stan powietrza w gminie to zakłady przemysłowe:

- ✓ Na trenie gminy Leżajsk (Browar Leżajsk, Zakłady Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego "Hortino");
- ✓ W Nowej Sarzynie (Zakłady Chemiczne "Organika");
- ✓ W Leżajsku (Wytwórnia Wyrobów Tytoniowych, Fabryka Maszyn, Przedsiębiorstwo Ceramiki Budowlanej, Zakład Konstrukcji Stalowych "Instal" S.A. w Leżajsku).

Istotnym źródłem zanieczyszczeń są również lokalne kotłownie w obiektach komunalnych, blokach mieszkalnych oraz kotłownie przydomowe. Mimo posiadania sieci gazowej przez zespoły zabudowy wiejskiej, w większości gospodarstw nadal podstawowym paliwem jest węgiel i koks.

Gmina posiada stosunkowo dobrze uregulowaną gospodarkę odpadami komunalnymi. Za zagrożenie należy jednak uznać „dzikie” wysypiska śmieci powstające najczęściej w lasach, w pobliżu rzek oraz w innych niedozwolonych miejscach.

Innym źródłem zanieczyszczenia środowiska są ścieki, które przyczyniają się do pogorszenia stanu lokalnych rzek i potoków.

Racjonalne gospodarowanie zasobami przyrodniczymi wymaga stosowania szczególnych działań i środków. Gmina Leżajsk stara się stworzyć optymalne warunki do powstrzymywania procesów degradacji środowiska oraz do zachowania jego równowagi ekologicznej.

1.2 Własność gruntów i budynków

W gminie Leżajsk znajduje się 4 689 budynków mieszkalnych oraz ok. 10 000 budynków zwykłych, z czego 39 z nich stanowi własność gminy. Na terenie Strefy I – w Piskorowicach, znajduje się 266 budynków mieszkalnych oraz ok. 600 budynków zwykłych, z czego: Budynek Zespołu Szkół, Budynek Ochotniczej Straży Pożarnej, Ośrodka Zdrowia, Szatnia sportowa na stadionie oraz Dom Kultury są własnością gminy. Trzy budynki mieszkalne, zarządzane przez Spółdzielnię Mieszkaniową w Piskorowicach, są własnością osób fizycznych.

Strukturę własności gruntów w gminie Leżajsk oraz w Piskorowicach (Strefa I) przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 2. Struktura własności gruntów w gminie Leżajsk

W skład gminy Leżajsk wchodzą m.in.:	Powierzchnia (ha)	Procentowy udział w ogólnej powierzchni gminy (%)
Grunty Prywatne	12 341	62
Grunty Skarbu Państwa	4 597	23,1
Grunty gminy	2 062	10,4
Grunty Województwa	36	0,2
Grunty Spółdzielni	501	2,5
Grunty Kościołów	126	0,7
Grunty Powiatu	109	0,5
Grunty Spółki prawa handlowego	124	0,6
Razem	19 896	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Leżajsku, dane z 2009 r., (wg. pomiarów ewidencyjnych).

Tabela 3. Struktura własności gruntów w Strefie I – Piskorowice

W skład Strefy I wchodzą m.in.:	Powierzchnia (ha)	Procentowy udział w ogólnej powierzchni strefy I (%)
Grunty Prywatne	1 463	58,52
Grunty Skarbu Państwa	708	28,32
Grunty gminy	266	10,72
Grunty Województwa	0	0
Grunty Spółdzielni	1,5	0,04
Grunty Kościołów	20	0,8
Grunty Powiatu	20	0,8
Grunty Spółki prawa handlowego	20	0,8
Razem:	2 498,5	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Leżajsku, dane z 2009 r., (wg. pomiarów ewidencyjnych powierzchnia: 2 498,5 ha)

1.3 Infrastruktura techniczna.

Układ drogowy

Gmina Leżajsk rozdzielona jest miastem Leżajsk, na dwie części - północną i południową. Podstawowy układ dróg w gminie tworzą:

- ✓ Droga krajowa nr 77 (północny zachód - południowy wschód), relacji Lipnik – Sandomierz – Stalowa Wola – Leżajsk – Tryńcza – Jarosław – Radymno – Przemyśl, która zaliczana jest do klasy GP, czyli dróg głównych ruchu przyspieszonego;
- ✓ Dwie drogi wojewódzkie: droga nr 877 relacji Naklik - Leżajsk – Szklary oraz droga nr 875 relacji Mielec –Kolbuszowa – Leżajsk;
- ✓ 17 dróg powiatowych;
- ✓ 10 dróg gminnych.

Tabela 4. Wykaz dróg na terenie gminy Leżajsk oraz w sołectwie Piskorowice

L.p.	Nr drogi:	Nazwa drogi:
		droga krajowa
1	77	Lipnik – Sandomierz – Stalowa Wola – Leżajsk – Tryńcza – Jarosław – Radymno – Przemyśl
		drogi wojewódzkie
1	877	Naklik - Leżajsk - Szklary
2	875	Mielec - Kolbuszowa - Leżajsk
		drogi powiatowe
1	1262 R	Hucisko – Brzóza Królewska - Biedaczów
2	1263 R	Od drogi 1260R - Pokudłacz
3	1260 R	Maleniska – Brzóza Królewska – gr. pow.
4	1261 R	Od drogi 1260R – Wilkowyja - Giedlarowa
5	1238 R	Łętownia – Hucisko - Maleniska
6	1241 R	Hucisko – Ruda Łańcucka – Przychojec - Leżajsk
7	1243 R	Jelna - Maleniska
8	1242 R	Przychojec – Stare miasto
9	1254 R	Od drogi 1256R – Ożanna - Piskorowice
10	1257 R	Ożanna - Rzuchów
11	1256 R	/Sieniawa/ gr. pow. – Piskorowice - Leżajsk
12	1326 R	Piskorowice – Chałupki Piskorowickie
13	1258 R	Giedlarowa - Wierzawice
14	1259 R	/Gniewczyna/ gr. pow. – Grodzisko - Giedlarowa
15	1266 R	Biedaczów – Grodzisko Górne
16	1271 R	Grodzisko Dolne – Chałupki Dębniańskie
17	1272 R	Dębno – Chałupki Dębniańskie
		drogi gminne
1	4651 R	przez wieś Brzóza Królewska
2	4652 R	Giedlarowa - Wilkowyja
3	4653 R	Dębno - Rzuchów
4	4654 R	przez wieś Wierzawice
5	4655 R	Dębno - Głogowiec
6	4656 R	Gwizdów -Podlesie
7	4657 R	przez wieś Chałupki Dębniańskie
8	2860	Wierzawice - Leżajsk

9	109	Biedaczów - Gwizdów
10	3256	Wierzawice - Giedlarowa

Źródło: Dane z Strategii Rozwoju Gminy Leżajsk na lata 2007 – 2015, stan na 31.12.2006 r.

Tabela 5. Struktura sieci drogowej gminy Leżajsk

Kategoria dróg	Długość (w km)	Udział w %
Krajowe	13,059	9,62
Wojewódzkie	20,703	15,26
Powiatowe	77,937	57,43
Gminne	24,000	17,69
Ogółem	135,699	100,00

Źródło: Dane z Strategii Rozwoju Gminy Leżajsk na lata 2007 – 2015, stan na 31.12.2006 r.

Stan nawierzchni dróg na terenie gminy jak i na obszarze Piskorowic, można określić jako średni, 22% dróg gminnych nie posiada nawierzchni bitumicznej. Ponadto na terenie gminy występują drogi niepubliczne, są to zazwyczaj drogi biegnące wewnątrz miejscowości, nie posiadają nadanych numerów i funkcjonują jako działki ewidencyjne. Długość tych dróg na terenie gminy wynosi 711 km, z czego 49,24 km są drogami utwardzonymi.

Gospodarka wodna

W gminie Leżajsk sieć wodociągowa doprowadzona jest do wszystkich miejscowości. Łączna długość sieci wodociągowej na terenie gminy wynosi ponad 190 km. Nie wszyscy mieszkańcy skorzystali z możliwości podłączenia się do sieci wodociągowej. Według danych z 2008 r. ilość przyłączy na terenie gminy wynosi 4 408, oznacza to, iż 94 % gospodarstw / budynków, zostało przyłączonych do sieci.

Tabela 6. Sieć wodociągowa w gminie Leżajsk

Lp.	Miejscowość	Liczba podłączonych gospodarstw	% gospodarstw podłączonych do sieci
1	Giedlarowa	1012	100
2	Brzóza Królewska	796	98
3	Wierzawice	715	99
4	Stare Miasto	427	100
5	Dębno	309	92
6	Piskorowice	167	63
7	Przychojec	221	94
8	Chałupki Dębniańskie	172	80
9	Hucisko	179	100
10	Biedaczów – Gwizdów	268	80
11	Maleniska	75	100
12	Rzuchów	67	78
Ogółem		4 408	94 %

Źródło: „Stare Miasto Park” Sp. z o.o. w Wierzawicach, dane z 2008 r.

Na obszarze gminy Leżajsk znajduje się 6 sieci wodociągowych zaopatrujących mieszkańców w wodę:

1) Giedlarowa – dla miejscowości: Giedlarowa, Wierzawice, Biedaczów, Gwizdów, Wólka Grodziska, Piskorowice, Rzuchów;
2) Brzóza Królewska – dla miejscowości: Brzóza Królewska, Hucisko, Maleniska, Jelna;
3) Przychojec – dla miejscowości Przychojec;
4) Dębno – dla miejscowości Dębno;
5) Stare Miasto – sieć podłączona do Browaru Leżajsk;
6) Chałupki Dębniańskie – sieć podłączona do Gminy Grodzisko Dolne.

Dla czterech sieci wodociągowych woda dostarczana jest z własnych ujęć podziemnych funkcjonujących w Brzózie Królewskiej, Giedlarowej, Przychojcu, Starym Mieście i Chałupkach Dębniańskich, natomiast do dwóch sieci zlokalizowanych w Starym Mieście i Chałupkach Dębiańskich woda jest kupowana.

Tabela 7. Zestawienie informacji dot. ujęć wodnych w gminie Leżajsk w 2007r.

Lp.	Nazwa ujęcia	Obsługiwane miejscowości	Wydajność [m3/rok]	Stopień wykorzystania ujęcia
1.	Przychojec	Przychojec	stud.I 61.320 stud.II 262 800	ok.30%
2.	Dębno	Dębno	stud.I 131.400 stud.II 236 520	ok.15%
3.	Brzóza Królewska	Brzóza, Królewska, Hucisko, Maleniska.	stud.I 420.480 stud.II 450 264	55%
4.	Giedlarowa	Giedlarowa, Wierzawice, Biedaczów, Gwizdów Piskorowice, Rzuchów	stud.I 438.000 stud.II 499.320 stud.III 262.800	25%

Źródło: „Stare Miasto Park" Sp. z o.o. w Wierzawicach.

Niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego

W 2002 r. na terenie sołectwa Piskorowice, znajdowało się 254 budynki mieszkalne, z czego 160 zostało podłączonych do sieci wodociągowej (62,9% budynków). Pozostali mieszkańcy pobierali wodę z własnych ujęć wodnych, czyli studni znajdujących się przy domach. Poniższe tabele przedstawiają procentowy udział budynków mieszkalnych bez wodociągów do ogólnej liczby budynków mieszkalnych w sołectwie Piskorowice i w gminie Leżajsk – dane na 2002 r.

Tabela 8. Udział budynków bez wodociągów do ogólnej liczby budynków (%) w sołectwie Piskorowice

Obszar	Liczba budynków (ogólna)	Liczba budynków bez wodociągów	Wskaźnik dla Strefy I - Piskorowic (%)	Wartość referencyjna wskaźnika (%) dla woj. podkarpackiego (odchylenie powyżej wartości referencyjnej)
Piskorowice – Strefa I	254	94	**37**	9,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych: „Stare Miasto Park" Sp.z o.o. w Wierzawicach, 2002 r.

Tabela 9. Udział budynków bez wodociągów do ogólnej liczby budynków (%) w gminie Leżajsk

Obszar	Liczba budynków (ogólna)	Liczba budynków bez wodociągów	Wskaźnik dla Strefy I - Piskorowic (%)	Wartość referencyjna wskaźnika (%) dla woj. podkarpackiego (odchylenie powyżej wartości referencyjnej)
Gmina Leżajsk	4 589	173	**3,77**	9,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych: „Stare Miasto Park" Sp.z o.o. w Wierzawicach, 2002 r.

Jak pokazują dane z 2002 r. wskaźnik udziału budynków mieszkalnych bez wodociągów do ogólnej liczby budynków mieszkalnych w Piskorowicach jest dziewięciokrotnie wyższy niż wskaźnik gminy Leżajsk oraz czterokrotnie wyższy niż wartość referencyjna wskaźnika dla województwa.

W 2008 r., na terenie sołectwa – Piskorowice, znajdowało się łącznie 266 budynków mieszkalnych, z czego tylko 167 zostało podłączonych do sieci wodociągowej (63 % budynków). Pozostałe budynki pobierały wodę z własnych ujęć wodnych, czyli studni znajdujących się przy domach. Poniższa tabela przedstawia procentowy udział budynków mieszkalnych bez wodociągów do ogólnej liczby budynków mieszkalnych w sołectwie Piskorowice.

Tabela 10. Udział budynków bez wodociągów do ogólnej liczby budynków (%) w sołectwie Piskorowice

Obszar	Liczba budynków (ogólna)	Liczba budynków bez wodociągów	Wskaźnik dla Strefy I - Piskorowic (%)	Wartość referencyjna wskaźnika (%) dla woj. podkarpackiego (odchylenie powyżej wartości referencyjnej)
Piskorowice – Strefa I	266	99	**37**	9,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych: „Stare Miasto Park" Sp.z o.o. w Wierzawicach, 2008 r.

Mimo iż w 2008 r. dokonano 82 podłączeń do sieci wodociągowej, Piskorowice nadal znajdują się na ostatnim miejscu w skali całej gminy. Wskaźnik udziału budynków mieszkalnych bez wodociągów do ogólnej liczby budynków mieszkalnych w Piskorowicach jest sześciokrotnie wyższy niż wskaźnik gminy Leżajsk oraz czterokrotnie wyższy niż wartość referencyjna wskaźnika dla województwa podkarpackiego – stan na 2008 r.

Tabela 11. Udział budynków bez wodociągów do ogólnej liczby budynków (%) w gminie Leżajsk

Obszar	Liczba budynków (ogólna)	Liczba budynków bez wodociągów	Wskaźnik dla Strefy I - Piskorowic (%)	Wartość referencyjna wskaźnika (%) dla woj. podkarpackiego (odchylenie powyżej wartości referencyjnej)
Gmina Leżajsk	4689	281	**6,0**	9,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych: „Stare Miasto Park" Sp.z o.o. w Wierzawicach, 2008 r.

Kanalizacja sanitarna

Gmina Leżajsk skanalizowana jest w niewielkim zakresie. Sieć kanalizacyjna znajduje się tylko na terenie miejscowości Dębno i Wierzawice. Łączna długość sieci kanalizacyjnej w tych miejscowościach wynosi 19,3 km. Na terenie miejscowości Dębno długość sieci kanalizacyjnej wynosi 5,6 km, a ilość podłączonych gospodarstw wynosi

236. Natomiast na terenie miejscowości, Wierzawice, która jest tylko częściowo skanalizowana długość sieci kanalizacyjnej wynosi 13,7 km, a ilość podłączonych gospodarstw wynosi 128. Z sieci kanalizacyjnej na terenie gminy korzysta tylko 364 gospodarstw, co stanowi ok. 4% ogółu gospodarstw gminy Leżajsk.

Tabela 12. Sieć kanalizacyjna w gminie Leżajsk w 2007 r.

Miejscowość	Długość sieci kanalizacyjnej w km	Liczba podłączonych gospodarstw	% gospodarstw podłączonych do sieci
Wierzawice	13,7	128	18 %
Dębno	5,6	236	71 %
OGÓŁEM	19,3	364	4 %

Źródło: „Stare Miasto Park" Sp. z o.o. w Wierzawicach, dane na 2007 r.

W pozostałej części gminy nieruchomości wyposażone są w bezodpływowe zbiorniki oraz indywidualne przydomowe oczyszczalnie ścieków. Na terenie Gminy Leżajsk znajdują się cztery oczyszczalnie ścieków – dwie zbiorcze i dwie lokalne:

- ✓ Mechaniczno - biologiczna oczyszczalnia ścieków komunalnych w miejscowości Dębno – przepustowość 205 m^3/dobę; stopień wykorzystania 35%;
- ✓ Mechaniczno - biologiczna oczyszczalnia ścieków komunalnych w miejscowości Wierzawice – obecna przepustowość 400 m^3/dobę, a docelowa 2000 m^3/dobę; stopień wykorzystania 10%;
- ✓ Mechaniczno - biologiczna oczyszczalnia ścieków dla Szkoły Podstawowej i Ośrodka Zdrowia w miejscowości Piskorowice – przepustowość 10,00 m^3/dobę; stopień wykorzystania 27%;
- ✓ Mechaniczno - biologiczna oczyszczalnia ścieków dla Spółdzielni Mieszkaniowej w miejscowości Piskorowice – przepustowość 34m^3/dobę; stopień wykorzystania 65%.

Gospodarka ściekowa w gminie Leżajsk jak i we wsi Piskorowice, jest nieuporządkowana, a ścieki z gospodarstw indywidualnych i instalacji kanalizacyjnych gromadzone są zazwyczaj w zbiornikach lub osadnikach gnilnych, tylko teoretycznie szczelnych. Trafiają one do pobliskich rowów i potoków, bądź na grunty użytkowane rolniczo lub dzikie wysypiska nieczystości. Powoduje to degradację środowiska gruntowo-wodnego i zagrożenie dla wód podziemnych, stanowiących główne źródło zaopatrzenia w wodę mieszkańców gminy Leżajsk.

Gospodarowanie odpadami

Gmina Leżajsk ma zorganizowany system gromadzenia i wywozu odpadów komunalnych od ludności. Zorganizowanym odbiorem odpadów objętych jest 100% mieszkańców gminy. Zbiórką odpadów objęte są także wszystkie obiekty użyteczności publicznej oraz obiekty turystyczne, jednostki usługowo-handlowe i zakłady przemysłowe. Odpady komunalne z terenu gminy odbierają:

- ✓ „Stare Miasto Park" Sp. z o.o. w Wierzawicach – obsługuje 98% mieszkańców;
- ✓ Miejski Zakład Komunalny Sp. z o.o. w Leżajsku – obsługuje 2% mieszkańców.

Największymi wytwórcami odpadów przemysłowych na terenie gminy Leżajsk, są: Browar Leżajsk i Zakład Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego „Hortino".

Sieci gazowe

Przez obszar gminy Leżajsk przechodzą dwa tranzytowe gazociągi zasilające wysokiego ciśnienia (Ø 700 CN 4,0 MPa relacji Jarosław – Rozwadów, Ø 300 CN 2,8 MPa relacji Jarosław -Stalowa Wola) stanowiące silne powiązanie gminy zarówno z systemem regionalnym jak i krajowym. Gazociągi te poprzez odgałęzienia do stacji redukcyjno-pomiarowych I stopnia w Giedlarowej, Starym Mieście, Chałupkach Dębniańskich i Dębnie stanowią również gazociągi źródłowe dla gminy Leżajsk. Obszar całej gminy objęty jest siecią rozdzielczą średniego napięcia w układzie rozgałęzionym, dostarczającą gaz do odbiorców. Gmina Leżajsk i wieś Piskorowice jest w 100% zgazyfikowana. Posiada dobrze rozwiniętą sieć gazową o stosunkowo niewielkiej awaryjności. Długość sieci gazowej wynosi 248,1 km i zapewnia zaopatrzenie w gaz we wszystkich miejscowościach gminy. Liczba podłączeń instalacji gazowych do budynków mieszkalnych wynosi 3 971, natomiast liczba gospodarstw korzystających z gazu wynosi 2 854.

Sieci energetyczne

Przez obszar gminy Leżajsk przebiegają linie wysokich napięć:

- ✓ Jednotorowa 750 kV relacji Elektrownia „Chmielnickiej" – Widełki;
- ✓ Jednotorowa linia 110 kV relacji Sarzyna – GPZ Leżajsk 2;
- ✓ Jednotorowa linia 110 kV relacji GPZ Leżajsk 2 – Sokołów Małopolski z odgałęzieniem do GPZ Leżajsk 1;
- ✓ Jednotorowa linia 110 kV relacji GPZ Leżajsk 2 – Sieniawa.

Zaopatrzenie w energię elektryczną terenów gminy, realizowane jest za pośrednictwem napowietrznej sieci rozdzielczej średniego napięcia 15 kV, liniami relacji: Leżajsk – Głuchów, Leżajsk – Sokołów, Leżajsk – Sarzyna, Leżajsk – Rudnik, Leżajsk – Lubaczów, Leżajsk – Dąbrownica, Leżajsk – Sieniawa, Leżajsk – Przeworsk. Wzdłuż napowowietrznych linii elektroenergetycznych utrzymywane są strefy techniczne dla linii wysokich napięć:

- ✓ 160 m – wzdłuż linii 750 kV (80 m z każdej strony osi linii);
- ✓ 35 m – wzdłuż jednotorowej iniii110 kV (20 m z każdej strony osi linii);
- ✓ 14 m – wzdłuż linii 15 kV (7 m z każdej strony osi linii).

Energia elektryczna dostarczana jest do odbiorców poprzez sieć rozdzielczą niskiego napięcia, poprowadzoną od transformatorów 15/0,4 kVA oraz 11 stacji trafo zasilających wyodrębnionych odbiorców (zakłady przemysłowe, usługowe) o łącznej mocy znamionowej 2750 kVA.

1.4 Tereny i obiekty prawem chronione

Na terenie gminy Leżajsk znajdują się trzy Obszary Chronionego Krajobrazu, jeden Rezerwat Przyrody i sześć Pomników Przyrody. Obszary prawnie chronione na terenie gminy zajmują powierzchnię 8 695,2 ha. Do rejestru zabytków województwa podkarpackiego wpisane zostały następujące zabytki:

- ✓ Kościół neogotycki Parafialny pod wezwaniem św. Michała Archanioła z początku XX wieku w Giedlarowej;
- ✓ Murowany dwór klasycystyczny z połowy XIX wieku w Piskorowicach (Strefa I – obszar rewitalizowany);
- ✓ Spichlerz podworski w Wierzawicach;
- ✓ Dawny cmentarz grekokatolicki w Dębnie.

Obszary Chronionego Krajobrazu - utworzone zostały na mocy Rozporządzenia Wojewody Rzeszowskiego w 1992 roku. Cześć miejscowości Brzóza Królewska włączona została do Brzóźniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (BOChK), liczącego 11800 ha (na terenie gminy 6 500 ha). Na terenie BOChK w granicach gminy Leżajsk znajdują się: rezerwat bagienno – torfowiskowy ścisły i częściowy o nazwie „Suchy Łuk”, pomnik przyrody (grupowy) – aleja modrzewiowa przy osadzie leśnej „Pod Lasem” oraz Pomnik przyrody (grupowy) – 29 buków. Pozostałe obszary krajobrazu chronionego to

Kuryłowski i Zmysłowski Obszar Chronionego Krajobrazu. W granicach gminy Leżajsk znajduje się południowy fragment pierwszego z nich, o powierzchni około 2000 ha. Zajmuje on północno-wschodnie krańce gminy, w rejonie miejscowości Rzuchów i Piskorowice.

Rezerwat przyrody „Suchy Łuk" (torfowiskowy rezerwat ścisły i częściowy) - znajduje się na terenie wsi Giedlarowa i Brzóza Królewska. Rezerwat został utworzony w celu ochrony ekosystemu torfowiska wysokiego z bogatą i różnorodną florą i fauną.

Pomniki przyrody - na terenie gminy Leżajsk zarejestrowano 6 pomników przyrody żywej chroniących 109 drzew. Spośród nich dwa są klasyfikowane jako tzw. pojedyncze, czyli chroniące jednostkowe obiekty przyrodnicze (w tym wypadku drzewa), pozostałe - jako grupowe, w tym dwie aleje. Ogółem w ramach pomników ochroną objęto 41 modrzewi polskich (1 pomnik grupowy), 37 lip drobnolistnych (1 pomnik grupowy), 29 buków (1 pomnik przyrody), 1 dąb szypułkowy (1 pomnik pojedynczy) i sosnę zwyczajną (1 pomnik pojedynczy). Jeden z powołanych pomników (grupowych) uznać można za wspólny dla gminy i miasta Leżajsk. Jest to aleja złożona, według rejestru pomników przyrody, ze 116 drzew (obecnie 82), położona na granicy miasta z miejscowością Wierzawice. W zasięgu granic gminy znajduje się 37 drzew.

1.5 Zidentyfikowane problemy w zakresie infrastruktury przestrzennej.

PROBLEMY WSPÓLNE CAŁEGO REWITALIZOWANEGO OBSZARU:

- Niekompletny plan zagospodarowania przestrzennego sołectwa Piskorowice (dla części sołectwa)
- Duży stan degradacji technicznej i estetycznej budynku Ośrodka Kultury w Piskorowicach
- Niewystarczająca liczba miejsc parkingowych przy Gminnym Ośrodku Kultury
- Zły stan techniczny budynków mieszkalnych
- Brak miejsc / placów zabaw do spotkań dzieci i młodzieży
- Słabo rozwinięta kanalizacja

- Brak bieżącej likwidacji „dzikich” wysypisk śmieci
- Brak odpowiedniego zabezpieczenia przeciwpowodziowego
- Niski poziom atrakcyjności przestrzeni publicznej dla potrzeb mieszkańców i turystów
- Nieuporządkowana gospodarka ściekowa.

2. GOSPODARKA

2.1 Struktura podstawowych branż gospodarki znajdujących się na terenie gminy

Dominującą formą działalności gospodarczej na terenie gminy jest budownictwo oraz handel i naprawy. W większości to małe podmioty o niskim poziomie dochodowości. Jako o czynniku świadczącym pozytywnie o lokalnej gospodarce należy wspomnieć o znaczącej liczbie podmiotów gospodarki z branży przemysłowej, głównie z przetwórstwa przemysłowego. Ilość podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie gminy Leżajsk oraz na obszarze objętym Lokalnym Programem Rewitalizacji przedstawia poniższa tabela.

Tabela 13. Ilość podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie gminy Leżajsk oraz w Strefie I w podziale na sekcje PKD.

Lp.	Podmioty gospodarcze w podziale na sekcje PKD	Ilość podmiotów gospodarczych	
		gmina Leżajsk	Strefa I - Piskorowice
1	Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	23	4
2	Przetwórstwo Przemysłowe	84	0
3	Budownictwo	196	3
4	Handel i naprawy	195	4
5	Hotele i restauracje	59	0
6	Transport, składowanie i łączność	17	1
7	Pośrednictwo finansowe	59	0
8	Obsługa nieruchomości, wynajem i działalność związana z prowadzeniem działalności gospodarczej	8	0
9	Administracja publiczna i obrona narodowa	76	0
10	Edukacja	32	0
11	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	18	0
12	Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna.	71	7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Leżajsk, dane z 2008 r.

Analizując obszar objęty programem rewitalizacji możemy zauważyć, iż w Strefie I – w Piskorowicach, dominującą formą działalności gospodarczej jest działalność: usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna. Ponadto brak jest działalności związanej z przetwórstwem przemysłowym, z którego gmina w dużej mierze się utrzymuje.

Na obszarze gminy Leżajsk w obrębie wsi Stare Miasto mieszczą się dwa duże obiekty przemysłowe – Browar Leżajsk i Zakład Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego

„Hortino”. Funkcjonują również mniejsze przedsiębiorstwa (np. wytwórnia mebli „Brzost”). Do najważniejszych podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy Leżajsk należą:

- ✓ Browar Leżajsk – wchodzący w skład Grupy Browary Żywiec S.A. (Stare Miasto);
- ✓ Zakład Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego „Hortino” Sp. z o.o. (Stare Miasto);
- ✓ Przedsiębiorstwo Produkcji Mebli „Brzost”; (Przychojec – Strefa I);
- ✓ P.P.H.U. „POM” – Salon samochodowy, stacja paliw, handel i usługi (Wierzawice);
- ✓ AS Trading – Wyroby z wikliny (Stare Miasto);
- ✓ Texpol Sp. z.o.o. - Wyroby metalowe (Chałupki Dębniańskie);
- ✓ Firma EKO – Mlecz A. Tupaj (Dębno);
- ✓ Rolniczo-Wytwórczy Kombinat Spółdzielczy w Dębnie im. A. Paśka – hodowla bydła i trzody.

Gmina Leżajsk zarówno z obowiązku jednostki samorządu terytorialnego jak i w trosce o rozwój regionu nieustannie dąży do tworzenia korzystnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości. Do zadań gminy w tym zakresie należy tworzenie klimatu do napływu kapitału zewnętrznego, wspieranie rozwoju lokalnych przedsiębiorców, pomoc przedsiębiorcom, a przede wszystkim przeciwdziałanie bezrobociu. Przejawem tego działania jest inicjatywa wykorzystania i zagospodarowania nieużytków oraz nieruchomości po restrukturyzowanych i likwidowanych przedsiębiorstwach w ramach projektu Park Przemysłowy "Stare Miasto - Park". Projekt ten współfinansowany jest ze środków UE w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw, lata 2004-2006.

Park Przemysłowy "Stare Miasto - Park" zlokalizowany jest w dwóch miejscowościach: Stare Miasto i Wierzawice. Został podzielony na dwie strefy, A i B o łącznej powierzchni ponad 37 ha (obszar docelowy Parku planuje się na 200 ha). Obie strefy leżą na terenach wiejskich i są oddalone od siebie w odległości ok. 6 km.

"Stare Miasto - Park" Spółka z o.o. oferuje przedsiębiorcom, którzy są chętni do inwestowania na terenie parku, szeroki wachlarz usług w skład, których wchodzi:

- ✓ wynajem nieruchomości na własny rozrachunek,
- ✓ zarządzanie nieruchomościami na zlecenie,
- ✓ działalność rachunkowo-księgową,
- ✓ doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania,
- ✓ działalność związaną z organizacją targów i wystaw,
- ✓ doradztwo finansowe,

- ✓ szkolenia.

Rysunek 3. Położenie Parku Przemysłowego „Stare Miasto - Park".

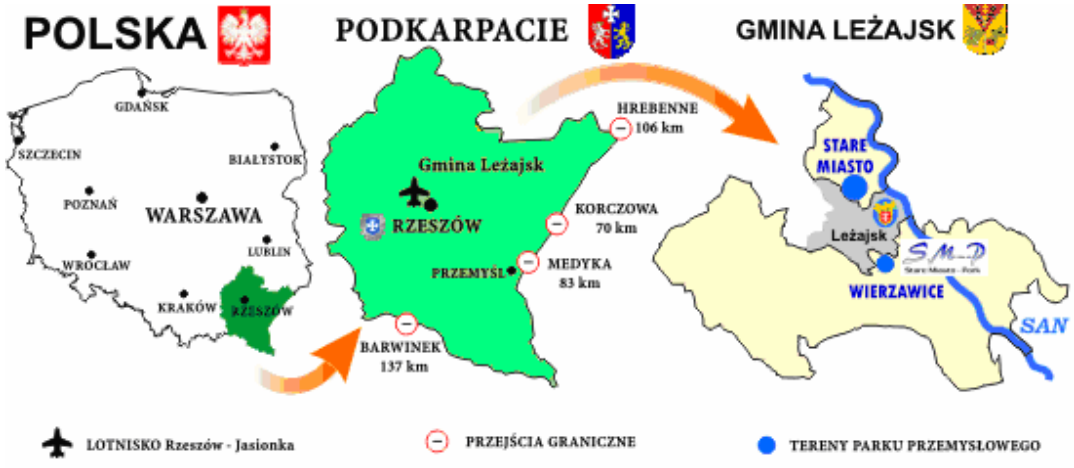

Źródło: http://www.lezajsk.ug.gov.pl/sm-park/lokalizacja.htm.

Mieszkańcy gminy Leżajsk ponadto mogą korzystać z następujących podmiotów i instytucji, przedstawionych w poniższych tabelach.

Tabela 14. Podmioty i instytucje działające na terenie gminy Leżajsk

Wyszczególnienie:	**Gmina Leżajsk**
EDUKACJA	Zespół Szkół: Wierzawice, Dębno, Giedlarowa, Brzóza Królewska, Stare Miasto, Piskorowice.
	Szkoły podstawowe: Przychojec, Biedaczów, Chałupki Dębniańskie, Hucisko.
	Przedszkola działające przy Zespołach Szkół: Wierzawice, Dębno, Giedlarowa, Brzóza Królewska.
KULTURA	Gminny Ośrodek Kultury w Giedlarowej wraz z filiami w Wierzawicach, Dębnie, Chałupkach Dębniańskich oraz w Piskorowicach.
	Gminna Biblioteka Publiczna w Giedlarowej posiadająca Filie w Wierzawicach, w Starym Mieście, w Dębnie, w Chałupkach Dębniańskich, w Brzózie Królewskiej, w Piskorowicach oraz w Biedaczowie.
URZĄD	Na terenie całej gminy Leżajsk nie ma urzędów.
SŁUŻBA ZDROWIA	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Medycyna Rodzinna" – Giedlarowa, z punktem Lekarskim w Biedaczowie.
	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Zdrowia – Brzóza Królewska.
	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Medyk" w Wierzawicach.
	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Medyk" w Piskorowicach.
	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Dębnie
PRYWATNE GABINETY	Gabinet Ginekologiczny w Giedlarowej.
	Gabinet Internisty – reumatologa w Przychojcu.
	Gabinet Odnowy Biologicznej – Korekta Kręgosłupa w Giedlarowej.
	Gabinet Stomatologiczny w Giedlarowej
	Gabinet Stomatologiczny w Brzózie Królewskiej

OPIEKA SPOŁECZNA	Dom Pomocy Społecznej w Brzózie Królewskiej dla osób w podeszłym wieku.
	Dom Pomocy Społecznej Piskorowice – Mołynie dla osób psychicznie chorych.
OCHOTNICZE STRAŻE POŻARNE	Ochotnicza Straż Pożarna w Brzózie Królewskiej
	Ochotnicza Straż Pożarna w Biedaczowie
	Ochotnicza Straż Pożarna w Giedlarowej
	Ochotnicza Straż Pożarna w Wierzawicach
	Ochotnicza Straż Pożarna w Dębnie
	Ochotnicza Straż Pożarna w Przychojcu
	Ochotnicza Straż Pożarna w Rzuchowie
	Ochotnicza Straż Pożarna w Piskorowicach
	Ochotnicza Straż Pożarna w Chałupkach Dębniańskich

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Leżajsk.

Tabela 15. Podmioty i instytucje działające na terenie obszaru rewitalizowanego – sołectwo Piskorowice

Wyszczególnienie:	Strefa I - Piskorowice
EDUKACJA	Zespół Szkół w Piskorowicach
KULTURA	Filia Gminnego Ośrodka Kultury
	Odział Gminnej Biblioteki Publicznej
URZĄD	BRAK
SŁUŻBA ZDROWIA	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Medyk”
PRYWATNE GABINETY	BRAK
OPIEKA SPOŁECZNA	Dom Pomocy Społecznej Piskorowice – Mołynie dla osób psychicznie chorych.
OCHOTNICZE STRAŻE POŻARNE	Ochotnicza Straż Pożarna

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Leżajsk.

2.2 Ilość podmiotów gospodarczych i osób zatrudnionych w danych sektorach

Decydujące znaczenie w lokalnej gospodarce odgrywają mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa, które zapewniają zatrudnienie i dochody mieszkańcom gminy. Dlatego też źródłem utrzymania dla mieszkańców gminy Leżajsk są dochody uzyskiwane z pracy poza rolnictwem, w głównej mierze najemnej, a tylko w niewielkim zakresie z pracy prowadzonej na własny rachunek lub z najmu. Podobna tendencja zauważalna jest również w strukturze źródeł utrzymania mieszkańców powiatu leżajskiego oraz województwa podkarpackiego. Z tytułu pracy w gospodarstwie rolnym ok. 13% osób uzyskuje dochody ze sprzedaży płodów wyprodukowanych najczęściej w gospodarstwach charakteryzujących się niedużym areałem. Dla porównania z pracy w rolnictwie utrzymuje się ponad 7% mieszkańców województwa podkarpackiego. Niepokojącym zjawiskiem jest

bardzo wysoki odsetek ludności utrzymującej się z rent i emerytur – ok. 42%. Jest on dwukrotnie wyższy niż w województwie podkarpackim.

Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej

W 2006 r. na obszarze gminy Leżajsk zarejestrowanych było ok. 732 podmioty gospodarcze. Natomiast na terenie rewitalizowanym było ich zdecydowanie mniej. Poniższe tabele przedstawiają wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej na obszarze gminy i na obszarze sołectwa Piskorowice – stan na 2006 r. Obliczone wskaźniki dla sołectwa Piskorowice (1,2) i dla gminy Leżajsk (3,69) są niższe od wskaźnika dla województwa podkarpackiego

Tabela 16. Ilość podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w Piskorowicach

Liczba podmiotów gospodarczych w Piskorowicach – Strefa I	Mieszkańcy Piskorowic	Wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej	Wskaźnik dla woj. podkarpackiego (Odchylenie poniżej wartości referencyjnej)
16	1 366	**1,2**	6,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Leżajsk, 2006 r.

Tabela 17. Ilość podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w Gminie Leżajsk.

Liczba podmiotów gospodarczych w gminie Leżajsk	Mieszkańcy gminy Leżajsk	Wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej	Wskaźnik dla woj. podkarpackiego (Odchylenie poniżej wartości referencyjnej)
732	19 834	**3,69**	6,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Leżajsk, 2006 r.

Natomiast w 2008 r. na terenie całej gminy zarejestrowanych było około 838 podmiotów gospodarczych, zajmujących się głównie produkcją materiałów budowlanych i usługami w tym zakresie oraz handlem i naprawami. Na terenie rewitalizowanym nadal było ich zdecydowanie mniej.

Tabela 18. Wykaz podmiotów gospodarczych w 2008 r. w ujęciu liczbowym i procentowym

Liczba podmiotów gospodarczych w gminie Leżajsk	Liczba podmiotów gospodarczych znajdujących się na terenie Strefy I - Piskorowicach	% udział podmiotów gospodarczych znajdujących się w Strefie I do liczby podmiotów w gminie Leżajsk
838	**19**	**2,27 %**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Leżajsk, stan na 2008 r.

Wyznacznikiem poziomu aktywności gospodarczej jest ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Poniższe tabele obrazują ten wskaźnik dla sołectwa Piskorowice i dla gminy Leżajsk – stan na 2008 r.

Tabela 19. Ilość podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w sołectwie Piskorowice

Liczba podmiotów gospodarczych w Piskorowicach – Strefa I	Mieszkańcy Piskorowic	Wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej	Wskaźnik dla woj. podkarpackiego (Odchylenie poniżej wartości referencyjnej)
19	1331	**1,4**	6,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Leżajsk, 2008 r.

Tabela 20. Ilość podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w Gminie Leżajsk.

Liczba podmiotów gospodarczych w gminie Leżajsk	Mieszkańcy gminy Leżajsk	Wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej	Wskaźnik dla woj. podkarpackiego (Odchylenie poniżej wartości referencyjnej)
838	20 144	**4,16**	6,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Leżajsk, 2008 r.

Z powyższych danych wynika, że wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej w Piskorowicach (1,4 – 2008 r., 1,2- 2006 r.) jest niższy niż na terenie całej Gminy (4,16 – 2008 r., 3,69- 2006 r.). Ponadto jest on zdecydowanie mniejszy od wskaźnika prowadzenia działalności gospodarczej w województwie podkarpackim, który wynosi: 6,7.

Warto także zwrócić uwagę na niski odsetek ludności prowadzących własną działalność gospodarczą. Na terenie gminy Leżajsk w latach 2007 - 2008 nie odnotowano zarejestrowania żadnej działalności gospodarczej. Natomiast w 2007 zostało

wyrejestrowanych 38 podmiotów gospodarczych a w 2008 r. – 15. Na obszarze Strefy I – w Piskorowicach, w 2009 r. zarejestrowanych zostało tylko 2 podmioty gospodarcze. Analizując ilość dokonanych wpisów do ewidencji działalności gospodarczej, można zauważyć, że z roku na rok liczba ta jednak wzrasta. Do końca sierpnia 2009 r. działalność gospodarczą na terenie całej gminy zarejestrowało 78 osób, w tym najwięcej wpisów zanotowano w branży budowlanej i transporcie. Na obszarze rewitalizowanym w 2009 r. nie zanotowano żadnego wpisu do ewidencji działalności gospodarczej.

2.3 Zidentyfikowane problemy w zakresie gospodarki

PROBLEMY WSPÓLNE CAŁEGO REWITALIZOWANEGO OBSZARU:

- Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej
- Słabo rozwinięta sieć usług
- Niezadowalające warunki dla prowadzenia działalności gospodarczej
- Znikoma aktywność ośrodków kulturalno – rekreacyjnych i sportowych w pobliżu miejsca zamieszkania
- Słaba kondycja finansowa małych i średnich przedsiębiorstw
- Mała liczba miejsc pracy poza rolnictwem
- Niska opłacalność produkcji rolnej

3. STREFA SPOŁECZNA

3.1 Struktura demograficzna i społeczna – trendy

Analizując liczbę ludności w gminie Leżajsk oraz w sołectwie Piskorowice, w latach 2004 – 2009 można zauważyć systematyczny wzrost liczby mieszkańców w poszczególnych latach. Warto jednak zwrócić uwagę na fakt, iż wzrost ten jest bardziej widoczny na terenie gminy niż w Piskorowicach, gdzie w latach 2006 – 2008 liczba ludności zmniejszała się. Proporcje płci na obydwu obszarach są bardzo zbliżone gdyż kobiety w gminie stanowią 50,45 % a w Piskorowicach – 52,40 %, natomiast mężczyźni 49,55 % i 47,6 %. W powiecie leżajskim proporcje te wynoszą odpowiednio 50,72 % i 49,28 %, natomiast w województwie podkarpackim 51,11 % i 48,89 %. Zmiany w liczbie mieszkańców gminy Leżajsk oraz w Piskorowicach na przestrzeni lat 2004 – 2009 przedstawiają poniższe tabele i wykres.

Tabela 21. Liczba mieszkańców gminy Leżajsk wg. płci w latach 2004 - 2009

Ludność gminy Leżajsk	Liczba mieszkańców w 2004 r.	Liczba mieszkańców w 2005 r.	Liczba mieszkańców w 2006 r.	Liczba mieszkańców w 2007 r.	Liczba mieszkańców w 2008 r.	Liczba mieszkańców na dzień 15.06.2009 r.
Kobiety	10 057	10 113	10 170	10 116	10 161	10 171
Mężczyźni	9 594	9 743	9 664	9 955	9 983	9 989
Ogółem	19 651	19 800	19 834	20 071	20 144	20 160

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Leżajsk

Tabela 22. Liczba mieszkańców sołectwa Piskorowice wg. płci w latach 2004 - 2009

Ludność sołectwa Piskorowice	Liczba mieszkańców w 2004 r.	Liczba mieszkańców w 2005 r.	Liczba mieszkańców w 2006 r.	Liczba mieszkańców w 2007 r.	Liczba mieszkańców w 2008 r.	Liczba mieszkańców na dzień 15.06.2009 ar
Kobiety	704	711	714	712	701	701
Mężczyźni	647	657	646	637	630	637
Ogółem	1 351	1 368	1 360	1 349	1 331	1 338

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Leżajsk

Wykres 4. Liczba ludności w gminie Leżajsk oraz w Piskorowicach, w latach 2004 – 2009

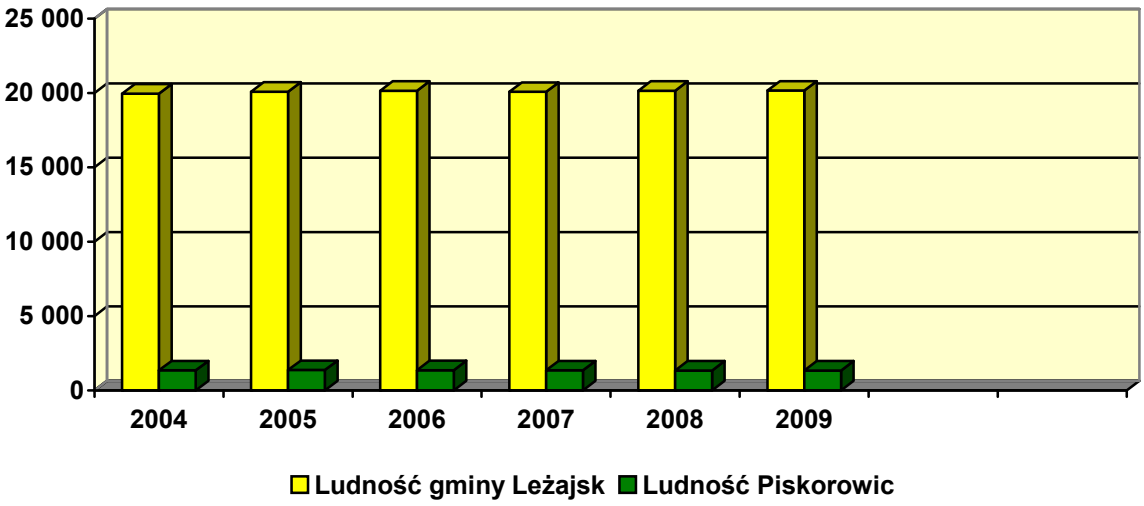

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Leżajsk.

Struktura wiekowa mieszkańców gminy Leżajsk wskazuje, że jest to gmina stosunkowa młoda. Ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowi 23,55 % ogółu mieszkańców, ludność w wieku produkcyjnym - 61,36 %, zaś ludność w wieku poprodukcyjnym - 15,09 %. Strukturę ludności wg. grup wiekowych z podziałem na płeć w gminie Leżajsk przedstawia poniższa tabela i wykres.

Tabela 23. Struktura ludności wg grup wiekowych z podziałem na płeć w gminie Leżajsk

Wiek	Ludność ogółem		Mężczyźni	Kobiety
	Osoby (w liczbach)	%		
przedprodukcyjny	4 689	23,55	2 421	2 268
produkcyjny	12 216	61,36	6 432	5 784
poprodukcyjny	3 004	15,09	1 031	1 973
ogółem	19 909	100	9 884	10 025

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS, stan na 31.12.2008 r.

Wykres 5. Liczebność grup wiekowych ludności z podziałem na płeć w gminie Leżajsk.

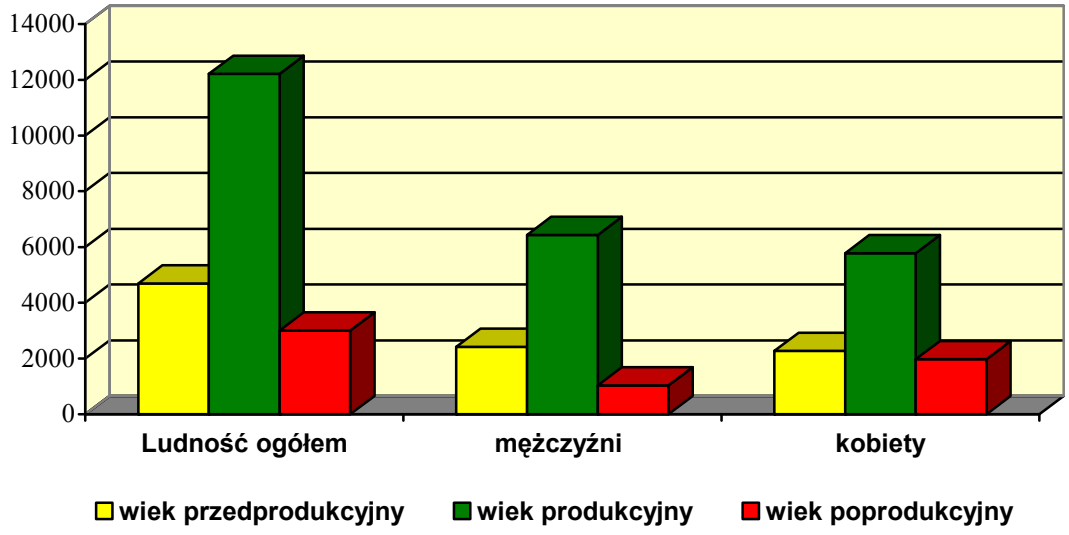

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS, dane z 2008 r.

Na terenie gminy Leżajsk mieszkańcy posiadający wyższe wykształcenie stanowią zaledwie 4% ogólnej liczby mieszkańców (w wieku 15 lat i więcej). Wykształcenie średnie i policealne posiada ok. 21% ogólnej liczby mieszkańców. Natomiast aż 45% ogólnej liczby mieszkańców posiada wykształcenie podstawowe ukończone lub podstawowe nieukończone.

Mieszkańcy gminy Leżajsk, posiadają niższy poziom wykształcenia niż ludność województwa podkarpackiego i Polski. W gminie Leżajsk znacznie niższy jest procentowy udział osób z wykształceniem wyższym, policealnym i średnim, natomiast wyższy jest udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym, podstawowym i bez wykształcenia.

Wykres 6. Wykształcenie mieszkańców gminy Leżajsk na tle województwa podkarpackiego oraz Polski w 2002 r.

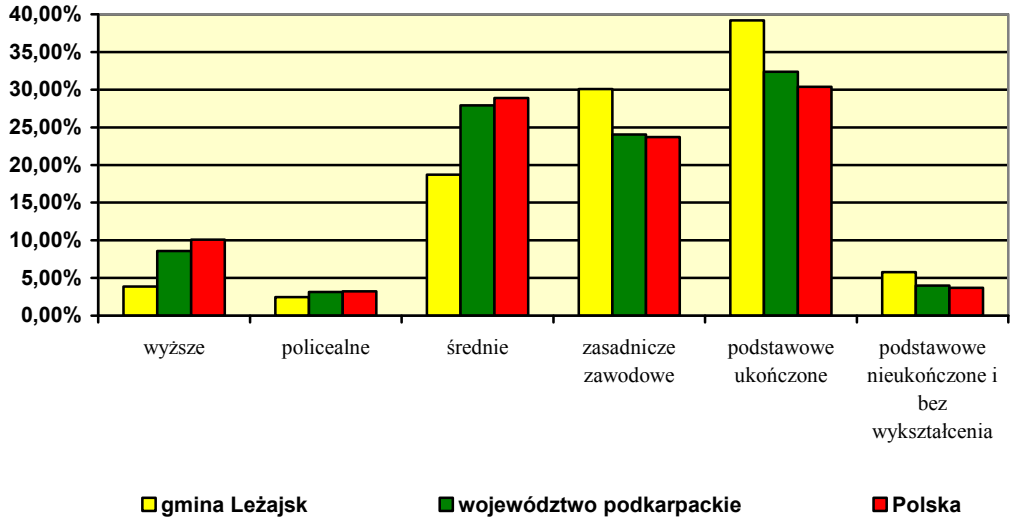

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Powyższe dane świadczą o niskim poziomie wykształcenia mieszkańców gminy Leżajsk. Jednak analizując tendencje zachodzące we współczesnym szkolnictwie, do których należy m.in. wzrost aspiracji edukacyjnych młodzieży, przypuszcza się, że w strukturze wykształcenia mieszkańców gminy Leżajsk oraz mieszkańców Piskorowic nastąpią pozytywne zmiany.

Wskaźniki obciążenia demograficznego w gminie Leżajsk nie odbiegają od średniej krajowej. Prognozowane są jednak zmiany w strukturze wieku ludności spowodowane malejącą dzietnością oraz wydłużającym się życiem ludności, które stopniowo będą wpływać na obniżanie się udziału ludności w wieku produkcyjnym. W związku ze starzeniem się osób urodzonych w okresie wyżu demograficznego nastąpi wzrost ludności w wieku poprodukcyjnym, co wpłynie na zwiększenie tzw. obciążenia demograficznego.

Tabela 24. Wskaźniki obciążenia demograficznego w gminie Leżajsk

Wyszczególnienie	Liczba osób		
	gmina Leżajsk	powiat leżajski	województwo podkarpackie
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	63,0	58,8	57,5
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	64,1	67,7	73,7
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	24,6	23,8	24,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS, dane z 2008 r.

Według danych statystycznych, w gminie Leżajsk, tak jak i w całym powiecie leżajskim występuje dodatni przyrost naturalny. Wskaźnik ten dla gminy Leżajsk, na dzień 30.08.2009 r. wyniósł 69 osób, natomiast dla całego powiatu 142 osoby. Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców w 2009 roku, wyniósł 0,35 i był znacznie wyższy niż w województwie podkarpackim oraz w Polsce. A liczba zawieranych małżeństw kształtuje się na stosunkowo wyrównanym poziomie z pewnym wzrostem w 2007 i 2008 roku. Wskaźnik zawartych małżeństw w 2008 r. na 1000 ludności wynosił 12,85.

Tabela 25. Ruch naturalny ludności w gminie Leżajsk w latach 2003-2009

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009.08.30
Liczba ludności	19 590	19 651	19 800	19 894	20 071	20 144	20 165
Zawierane małżeństwa	84	86	126	115	237	259	190
Urodzenia	209	211	209	208	222	235	191
Zgony	187	155	167	147	185	172	122
Przyrost naturalny	22	56	42	61	37	63	69

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Leżajsk.

W gminie Leżajsk w latach 2004 - 2009 występowało dodatnie saldo migracji za wyjątkiem roku 2001. Najwyższe dodatnie saldo migracji odnotowano w 2005 r. Natomiast na terenie rewitalizowanym – w sołectwie Piskorowice, w 2007 i 2008 r. odnotowano ujemne saldo migracji.

Poziom salda migracji w badanym okresie, charakteryzuje się znacznymi wahaniami. Porównując całą gminę Leżajsk oraz sołectwo Piskorowice można zauważyć, iż obszar rewitalizowany cechuje się większą liczbą migrantów niż gmina Leżajsk. Mimo tego, poziom jego należy ocenić jako zadawalający porównując go z wielkością salda migracji w województwie podkarpackim, gdzie wskaźnik ten jest ujemny.

Tabela 26. Migracje ludności gminy Leżajsk w latach 2004 - 2009

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	2008	2009.08.30
Zameldowania	188	216	169	246	136	111
Wymeldowania	162	136	165	231	122	21
Saldo migracji dla gminy Leżajsk	26	80	4	15	14	21

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Leżajsk.

Tabela 27. Migracje ludności w sołectwie Piskorowice w latach 2004 - 2009

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	2008	2009.08.30
Zameldowania	13	14	8	11	19	11
Wymeldowania	8	3	2	26	24	9
Saldo migracji dla sołectwa Piskorowice	5	9	6	-15	-5	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Leżajsk, 2009 r.

Dla rozwoju każdego regionu sytuacja demograficzna jest elementem bardzo istotnym. Analiza stosunków demograficznych odgrywa ważną rolę przy określaniu planów rewitalizacji, przesądza miedzy innymi o kształcie rynku pracy, potrzebach edukacyjnych, spodziewanych kierunkach migracji oraz ewentualnych zadaniach z zakresu pomocy społecznej.

3.2 Określenie grup społecznych wymagających wsparcia w ramach lokalnego programu rewitalizacji

Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia

Do miejsc, na których koncentrują się problemy społeczne w gminie Leżajsk (gdzie mieszkają osoby, którym GOPS udziela najwięcej wsparcia) należy sołectwo Piskorowice. Poniższa tabela przedstawia liczbę osób i rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2006 – 2008 w gminie Leżajsk i na obszarze rewitalizowanym.

Tabela 28. Liczba osób i rodzin objęta pomocą społeczną w latach 2006 – 2008

Wyszczególnienie		Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych i zleconych				
		Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach (objętych pomocą)	Liczba mieszkańców	Procent mieszkań-ców
Gmina Leżajsk	2006	1 532	596	2 691	19 984	7,67
	2007	1 223	548	2 343	20 071	6,09
	2008	1 204	548	2 334	20 144	5,98
Piskorowice	2006	41	38	171	1 360	8,60
	2007	38	36	166	1 349	8,97
	2008	44	42	169	1 331	9,02

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Leżajsk.

Z powyższych danych można z łatwością obliczyć poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego występujący w Piskorowicach jak i w gminie Leżajsk. Poniższe tabele przedstawiają wartość referencyjną dla Piskorowic, gminy Leżajsk oraz dla województwa podkarpackiego.

Tabela 29. Liczba mieszkańców Piskorowic, korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tyś. ludności

Piskorowice – Strefa I w latach:	Liczba mieszkańców	Liczba osób w rodzinach (objętych pomocą społeczną	Wskaźnik liczby osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tyś. ludności (dla Strefy I)	Wartość referencyjna wskaźnika dla województwa podkarpackiego (odchylenie powyżej wartości referencyjnej)
2006	1360	171	**125,73**	83
2007	1349	166	123,05	
2008	1331	169	126,97	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Leżajsk.

Tabela 30. Liczba mieszkańców gminy Leżajsk, korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tyś. ludności

Gmina Leżajsk w latach:	Liczba mieszkańców	Liczba osób w rodzinach (objętych pomocą społeczną	Wskaźnik liczby osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tyś. ludności (dla gminy Leżajsk)	Wartość referencyjna wskaźnika dla województwa podkarpackiego (odchylenie powyżej wartości referencyjnej)
2006	19 984	2 691	**135,26**	83
2007	20 071	2 343	116,73	
2008	20 144	2 334	115,86	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Leżajsk.

Jak przedstawiają powyższe dane, wskaźnik liczby osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej w Piskorowicach, z roku na rok rośnie oraz jest zdecydowanie wyższy od wskaźnika dla gminy Leżajsk jak i dla województwa podkarpackiego. Zjawisko to nasila się szczególnie wobec grup najsłabszych społecznie – ubogich, niepełnosprawnych, bezrobotnych, bezdomnych oraz dotkniętych patologiami społecznymi (alkoholizmem, narkomanią). Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu jest procesem bardzo trudnym i długotrwałym oraz wymaga nowego, kompleksowego podejścia do problemów społecznych.

W poniższych tabelach zostało przeprowadzone porównanie gminy Leżajsk oraz sołectwa Piskorowice pod względem osób wymagających wsparcia jak i osób zagrożonych

alkoholizmem. Analizując obydwie tabela można zauważyć, iż w Strefie I – w Piskorowicach jest większy odsetek osób wymagających wsparcia jak i osób zagrożonych alkoholizmem.

Tabela 31. Porównanie liczby osób wymagających wsparcia (klientów MOPS / GOPS) do liczby osób w poszczególnych strefach w 2008 r.

Wyszczególnienie	Gmina Leżajsk	Strefa I - Piskorowice
Liczba mieszkańców	20 144	1 331
Liczba osób wymagających wsparcia	1 204	120
% udział w liczbie mieszkańców	6,0	9,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Leżajsk oraz na podstawie danych z GOPS, dane na 2008 r.

Tabela 32. Liczba osób zagrożonych alkoholizmem w stosunku do liczby mieszkańców poszczególnych stref.

Wyszczególnienie	Gmina Leżajsk	Strefa I - Piskorowice
Liczba mieszkańców	20144	1331
Liczba osób zagrożonych alkoholizmem	130	10
% udział w liczbie mieszkańców	0,6	0,75

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Leżajsk oraz z GOPS, dane na 2008 r.

Stopa długotrwałego bezrobocia

Na koniec 2008 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Leżajsku zostało zarejestrowanych 4 441 osób, w tym z terenu gminy Leżajsk - 1 245 mieszkańców. Wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych przeważały kobiety, które stanowiły 56% bezrobotnych. Stopa bezrobocia na koniec 2008 roku w powiecie leżajskim wynosiła 16,3%, w województwie podkarpackim 13,9%, natomiast w Polsce 11,6%. Pomimo iż jest ona wyższa od stopy bezrobocia województwa podkarpackiego i powiatu leżajskiego, wskaźnik liczby osób bezrobotnych do liczby osób w wieku produkcyjnym w gminie Leżajsk i sołectwie Piskorowice nie jest bardzo wysoki (patrz poniższa tabela).

Tabela 33. Wskaźnik liczby bezrobotnych w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym w gminie i sołectwie Piskorowice

Wyszczególnienie	Gmina Leżajsk	Strefa I – Piskorowice
Liczba bezrobotnych	1 245	81
Liczba osób w wieku produkcyjnym	12 216	977
Wskaźnik	0,10	0,08

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Leżajsku, dane z 2008 r.

Wykres 7. Liczba bezrobotnych w gminie Leżajsk w latach 2003-2007

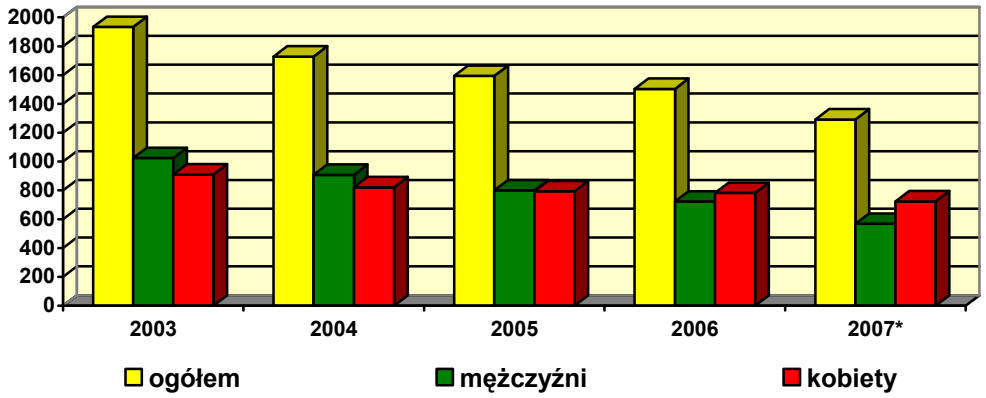

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego i Powiatowego Urzędu Pracy, Stan na dzień 30.09.2007

Tak jak przedstawia powyższy wykres, sytuacja w gminie Leżajsk pod względem poziomu bezrobocia w ciągu ostatnich lat uległa znacznej poprawie. Zauważalny jest systematyczny spadek bezrobocia, zwłaszcza wśród mężczyzn. Bezrobocie w 2008 r. w stosunku do 2003 r. spadło o ok. 33%. Spadek bezrobocia jest wynikiem m.in. ożywienia gospodarczego, wzrostu zapotrzebowania na usługi sezonowe (zwłaszcza w budownictwie, rolnictwie, czy też transporcie), otwartego rynku pracy Unii Europejskiej oraz systematycznego podnoszenia kwalifikacji przez mieszkańców. Na systematyczne obniżanie się poziomu bezrobocia wpływa również zwiększająca się liczba nowych etatów, które tworzy głównie sektor prywatny.

Urząd Gminy Leżajsk podejmuje również szereg działań mających na celu przeciwdziałanie oraz ograniczanie poziomu bezrobocia. Przeciwdziałając bezrobociu, gmina rozwija infrastrukturę m.in. poprzez budowę i modernizację dróg, budowę kanalizacji, telefonizację oraz rozbudowę wodociągów, ponadto dba o korzystny system podatkowy dla nowo uruchomionych zakładów produkcyjnych i usługowych głównie na terenie Parku Przemysłowego. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości przyczynia się do powstawania nowych miejsc pracy, a tym samym do spadku poziomu bezrobocia oraz wzrostu poziomu życia mieszkańców gminy Leżajsk.

W poniższej tabeli został przedstawiony wskaźnik udziału osób długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym dla sołectwa Piskorowice jak i dla gminy Leżajsk. Ww. wskaźnik obliczono na rok 2009 jak i 2006. Jak widać wskaźnik ten, dla sołectwa Piskorowice jest większy niż wskaźnik dla gminy Leżajsk. Oznacza to, iż na obszarze objętym rewitalizacją bezrobocie jest znacznie wyższe niż bezrobocie w gminie.

Tabela 34. Udział osób długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym w sołectwie Piskorowice i gminie Leżajsk

Obszar	Liczba osób długotrwale bezrobotnych (powyżej 12 m-cy)	Liczba osób w wieku produkcyjnym	Wskaźnik stopy długotrwałego bezrobocia	Wartość referencyjna wskaźnika dla województwa podkarpackiego (odchylenie powyżej wartości referencyjnej)
Piskorowice – Strefa I – 2006 r.	65	850	**7,6**	5,8
Gmina Leżajsk – 2006 r.	765	11 816	**6,5**	
Piskorowice – Strefa I – 2009 r.	33	977	3,4	
Gmina Leżajsk – 2009 r.	389	12 216	3,2	

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku, dane na dzień: 30.08.2009 r.

Poziom przestępczości i wykroczeń

Na terenie całego powiatu Leżajskiego w 2008 r. zanotowano 1490 przestępstw, tj. o 388 więcej niż w roku poprzednim. Pomimo iż ogólna liczba przestępstw wzrosła, to liczba czynów o charakterze kryminalnym zmalała o 480.

Z powodu braku danych dotyczących gminy Leżajsk jak i obszaru rewitalizowanego, obliczenie wskaźnika przestępczości i wykroczeń jest niemożliwe.

3.3. Stan i zróżnicowanie dochodowości gospodarstw domowych.

Warunki życia ludności zależą w dużym stopniu od poziomu jej dochodów. Na wysokość ogólnych dochodów mają wpływ dochody z pracy zarobkowej, świadczeń emerytalnych i rentowych, ze sprzedaży produktów rolnych jak też otrzymywanych zasiłków i zapomóg. Dochody ludności są, więc ściśle związane z jej strukturą społeczno – zawodową.

Głównym źródłem utrzymania dla mieszkańców gminy Leżajsk są dochody uzyskiwane z pracy poza rolnictwem, w głównej mierze najemnej, a tylko w niewielkim zakresie z pracy prowadzonej na własny rachunek lub z najmu. Podobna tendencja zauważalna jest również w strukturze źródeł utrzymania mieszkańców powiatu leżajskiego oraz województwa podkarpackiego. Z tytułu pracy w gospodarstwie rolnym ok. 13% osób

uzyskuje dochody ze sprzedaży płodów wyprodukowanych najczęściej w gospodarstwach charakteryzujących się niedużym areałem. Dla porównania z pracy w rolnictwie utrzymuje się ponad 7% mieszkańców województwa podkarpackiego. Niepokojącym zjawiskiem jest bardzo wysoki odsetek ludności utrzymującej się z rent i emerytur – ok. 42%. Jest on dwukrotnie wyższy niż w województwie podkarpackim.

Wykres 8. Ludność gminy Leżajsk według głównego źródła utrzymania w 2002 r.

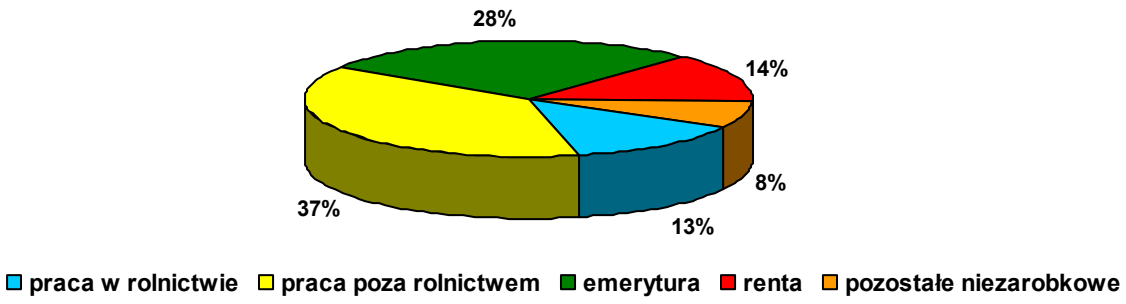

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych dostarczonych przez Narodowy Spis Powszechny 2002

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na terenie powiatu leżajskiego według danych GUS w 2006 r. wynosiło 2 177,11 PLN (bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób) i było niższe od przeciętnej płacy brutto w województwie podkarpackim i Polsce, gdzie wynosiło odpowiednio 2 179,57 PLN oraz 2 636,81 PLN.

Według danych Narodowego Spisu Powszechnego Ludności z 2002 r., głównym źródłem utrzymywania gospodarstw domowych w gminie Leżajsk są:

- ✓ 13,10 % gospodarstw domowych utrzymuje się z rolnictwa;
- ✓ 41,3 % gospodarstw domowych utrzymuje się z zasiłków, rent itp.;
- ✓ 37,7 % gospodarstw domowych utrzymuje się z pracy zawodowej;
- ✓ 7,8 % gospodarstw domowych posiada niezarobkowe źródła utrzymania.

Tabela 35. Gospodarstwa w gminie Leżajsk według głównego źródła utrzymania

Wyszczególnienie:	Gmina Leżajsk
Gospodarstwa utrzymujące się z rolnictwa.	1384
Gospodarstwa utrzymujące się z zasiłków, rent itp.	4364
Gospodarstwa utrzymujące się z pracy zawodowej.	3987
Gospodarstwa mające niezarobkowe źródła utrzymania	829

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Narodowy Spis Powszechny Ludności, dane z 2002 r.

3.4 Struktura organizacji pozarządowych

Na terenie powiatu leżajskiego funkcjonuje 1 fundacja i 135 stowarzyszeń posiadających osobowość prawną, w tym na terenie gminy Leżajsk znajduje się 36 stowarzyszeń. Poza formalnie istniejącymi organizacjami pozarządowymi na terenie gminy działają również inne, które nie posiadają osobowości prawnej.

Mieszkańcy gminy przy wsparciu ze strony władz samorządowych tworzą liczne organizacje oraz kapele i zespoły artystyczne. Organizacje te poprzez swoją działalność chronią dorobek materialny i kulturalny poprzednich pokoleń.

Na terenie Strefy I – w Piskorowicach działają wymienione w poniższej tabeli organizacje.

Tabela 36. Organizacje pozarządowe działające na terenie Strefy I

Wyszczególnienie:	Strefa I – Piskorowice
Zespoły artystyczne i koła zainteresowań	Dziecięcy Zespół Śpiewaczy
	Młodzieżowe Kółko Tańca DISCO
	Zespół Śpiewaczy „Kirniczeńka”
	Tenis stołowy – II grupy: młodsza i starsza.
Ochotnicze Straże Pożarne	Ochotnicza Straż Pożarna w Piskorowicach
Ludowe Kluby Sportowe	WKS „Prom” Piskorowice
Koła Gospodyń Wiejskich	KGW Piskorowice

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Leżajsk, stan na 2008 r.

Ponadto mieszkańcy gminy Leżajsk mogą także korzystać z poniżej wymienionych organizacji.

Tabela 37. Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy Leżajsk

Wyszczególnienie:	Gmina Leżajsk
Zespoły artystyczne i koła zainteresowań	Giedlarowa: Zespół Folklorystyczny „Folusz”, Zespół Muzyczny „Medium”, Zespół Dziecięcy „Czerwone Jagody”, Kółko wokalne, Teatrzyk Dziecięcy „Wiercipięty”, Dziecięcy Zespół Tańca Nowoczesnego, Kapela Ludowa, Stowarzyszenie Miłośników Folkloru Wsi Leżajskiej, Zespół „Breake Dance”, Grupa Rzeźby Artystycznej, Grupa Taneczna „Giedlarowskie Nicponie”,
	Brzóza Królewska: Zespół Folklorystyczny „Brzozoki”, Zespół Tańca Towarzyskiego i Nowoczesnego, Gimnazjalny Zespół Pieśni i Tańca „Brzozowiany”.
	Wierzawice: Amatorska Grupa Teatralna Dorosłych, Teatrzyk Dziecięcy „Fantazja”, Koło plastyczne, Kółko Rzeźbiarskie, Zespół wokalno – instrumentalny „Masters”, Zespół taneczny, Koło plastyczne dla dorosłych, Młodzieżowa Grupa Instrumentalno- wokalna.
	Biedaczów: Koło Rękodzieła Ludowego, Teatrzyk Dziecięcy „Tere-Fere”, Dziecięcy Zespoły Taneczne (3gr.), Grupa Rzeźby Artystycznej, Zespół Śpiewaczy „Olszynka”, Stowarzyszenie Kobiet wiejskich.
	Chałupki Dębniańskie: Teatrzyk Dziecięcy „Marzanna”, Koło plastyczne, Dziecięcy Zespół Folklorystyczny, Dziecięce Zespoły Taneczne (2gr.), Zespół Tańca nowoczesnego „Hip-Hop”,.
	Stare Miasto: Dziecięcy Zespół Taneczny (3gr.), Dziecięca Grupa Animacji Kulturalnej.

	Przychojec: Zespół Śpiewaczy „Kalina”, Dziecięcy Zespół Taneczny
	Maleniska: Grupa Tańca Nowoczesnego.
Ludowe Kluby Sportowe	Uczniowskie Kluby Sportowe: „Lotnik” w Wierzawicach, „Barka” w Maleniskach, „Maraton” w Giedlarowej, Gminny Szkolny Związek Sportowy w Leżajsku.
	Ludowe Kluby Sportowe: „Staromieszczanka” w Starym Mieście, „Atlantic” w Chałupkach Dębniańskich, „Orzeł” w Biedaczowie, „San” w Wierzawicach, „Azalia” w Brzózie Królewskiej, „Jutrzenka” w Dębnie, KS „Victoria” w Giedlarowej, KS „Sokół” w Hucisku, LKS „Jodła” Przychojec
	Kluby sportowe: Klub jeździecki „Equistro” w Wierzawicach, Kolarski Ludowy Klub Sportowy „Azalia” w Brzózie Królewskiej, Klub Modelarski im. Eugeniusza Kujana w Wierzawicach.
Koła Gospodyń Wiejskich	Koła Gospodyń Wiejskich w: Giedlarowej, Brzózie Królewskiej, Wierzawicach, Chałupkach Dębniańskich, Starym Mieście, Maleniskach, Dębnie, Hucisku, Przychojcu i Piskorowic
Ochotnicze Straże Pożarne	Występują w każdym sołectwie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Leżajsk, stan na 2008 r.

3.5 Zidentyfikowane problemy w zakresie strefy społecznej

PROBLEMY WSPÓLNE CAŁEGO REWITALIZOWANEGO OBSZARU:

- Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia
- Niski poziom wykształcenia mieszkańców
- Duża liczba osób korzystających z pomocy społecznych
- Ograniczony dostęp do specjalistycznych usług medycznych
- Niski stopień wykorzystania istniejącej bazy kulturalnej
- Słabo rozwinięta oferta spędzania wolnego czasu
- Zła sytuacja dochodowa mieszkańców

4. TABELA Z PODSTAWOWYMI DANYMI STATYSTYCZNYMI

Tabela 38. Podstawowe dane charakteryzujące obszar rewitalizowany – sołectwo Piskorowice

Wyszczególnienie	Strefa I - Piskorowice
Powierzchnia obszaru objętego lokalnym programem rewitalizacji (w ha) – stan na 2009 r.	2 498,5
Długość sieci drogowej/ ulic (w km), drogi powiatowe i publiczne – stan na 2006 r.	13,6
Długość sieci wodociągowej Piskorowice - Rzuchów (w km) – stan na 2008 r.	7,3
Liczba budynków mieszkalnych – 2002 r.	254
Liczba budynków mieszkalnych – 2008 r.	266
Liczba budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej – 2002 r.	160
Liczba budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej – 2008 r.	167
Liczba podmiotów gospodarczych – 2006 r.	16
Liczba podmiotów gospodarczych – 2008 r.	19
Liczba mieszkańców obszaru/ strefy rewitalizowanego – 2006 r.	1 366
Liczba mieszkańców obszaru/ strefy rewitalizowanego – 2009 r.	1 331
Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną – 2006 r.	171
Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną – 2008 r.	169
Liczba osób zagrożonych zjawiskiem alkoholizmu	10
Struktura wykształcenia mieszkańców	Niekorzystna
Stopa bezrobocia (w %) – 2009 r.	8,3
Liczba osób długotrwale bezrobotnych – 2009 r.	33
Liczba osób długotrwale bezrobotnych – 2006 r.	65
Liczba osób w wieku produkcyjnym – 2006 r.	977
Liczba osób w wieku produkcyjnym – 2009 r.	850
Liczba organizacji pozarządowych – stan na 2008 r.	6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Leżajsk.

5. ANALIZA SWOT

Analiza uwarunkowań rozwojowych SWOT mająca postać analizy silnych i słabych stron obszaru rewitalizowanego, została opracowana na podstawie zdiagnozowanej w pierwszej części Programu sytuacji obszarów problemowych. Analizie poddane zostały następujące strefy:

- Przestrzenna;
- Gospodarcza;
- Społeczna.

W sposób szczegółowy wyznaczono dla tych obszarów podstawowe mocne i słabe strony wynikające z uwarunkowań wewnętrznych oraz szanse i zagrożenia, wynikające z uwarunkowań zewnętrznych, czyli czynników mieszkańców i władz gminy.

Tabela 39. Analiza SWOT w zakresie infrastruktury przestrzennej dla Strefy I - Piskorowic

REWITALIZOWANY OBSZAR	
MOCNE STRONY	**SŁABE STRONY**
• Plan rozbudowy sieci kanalizacyjnej • Zgazyfikowanie • Dobrze rozwinięta sieć energetyczna • Dostęp do telefonii stacjonarnej i komórkowej • Rozwój budownictwa indywidualnego • Dobry stan budynków i wyposażenia szkół • Dobrze zachowane środowisko przyrodnicze • Dobrze rozwinięta sieć placówek szkolnictwa podstawowego i ponadpodstawowego – łatwy dostęp do edukacji • Dobrze zaopatrzona Biblioteka • Wpisany do rejestru zabytków województwa podkarpackiego: Murowany dwór klasycystyczny z połowy XIX wieku w Piskorowicach • Dobrze zachowane środowisko przyrodnicze • Zasoby czystej wody • Stosunkowo niski stopień zanieczyszczeń	• Brak kompleksowej sieci kanalizacji • Niepełny plan zagospodarowania przestrzennego • Zły stan techniczny budynków mieszkań wielorodzinnych • Brak bieżącej likwidacji „dzikich” wysypisk śmieci • Słabo rozwinięta infrastruktura sportowo – rekreacyjna • Słaby dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej • Zła jakość infrastruktury drogowej • Mała ilość lokalnych połączeń komunikacyjnych • Słabo rozwinięta przestrzeń publiczna wokół mieszkań wielorodzinnych • Duży stan degradacji technicznej i estetycznej budynku Ośrodka Kultury w Piskorowicach • Brak miejsc / placów zabaw do spotkań dzieci

gleb – gleby czyste ekologicznie • Uporządkowana gospodarka odpadami (system selektywnej zbiórki odpadów)	i młodzieży • Duża ilość przydomowych kotłowni na węgiel i koks • Nieuporządkowana gospodarka ściekowa • Niski poziom atrakcyjności przestrzeni publicznej dla potrzeb mieszkańców i turystów
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
• Planowana pomoc finansowa, w tym pomoc UE na działania związane z rewitalizacją • Aktualnie realizowane inwestycje • Pojawianie się nowych technologii • Budowa obwodnicy gminy Leżajsk • Możliwość pozyskiwania środków finansowych na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska • Wzrastająca świadomość ekologiczna społeczeństwa • Możliwość pojawienia się miejsc / placów zabaw dla dzieci i młodzieży - dzięki pieniądzom z UE.	• Niewystarczające nakłady na remonty i modernizacje dróg • Zagrożenie klęskami żywiołowymi • Zanieczyszczenie środowiska wywołane przez pobliskie przedsiębiorstwa • Zagrożenie degradacją stanu jakości wód powierzchniowych oraz wód głębinowych z powodu nieuporządkowanej gospodarki ściekowej • Wysokie koszty inwestycji w zakresie infrastruktury technicznej • Rosnące natężenie ruchu na drogach • Mała atrakcyjność inwestycyjna regionu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu gminy Leżajsk

Tabela 40. Analiza SWOT w zakresie gospodarki dla Strefy I - Piskorowic

REWITALIZOWANY OBSZAR	
MOCNE STRONY	**SŁABE STRONY**
• Przychylność władz dla istniejącej i powstającej działalności • Duże zasoby siły roboczej • Wolne tereny z przeznaczeniem na inwestycje • Tradycje i duże doświadczenie w produkcji rolnej • Dobra jakość gleb • Możliwość dywersyfikacji działalności	• Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej • Słaba kondycja finansowa małych i średnich przedsiębiorstw • Mało miejsc pracy poza rolnictwem • Trudności w pozyskaniu przez firmy kapitału na inwestycje • Małe zróżnicowanie prowadzonej działalności gospodarczej

rolniczej w kierunku agroturystyki, której sprzyjają warunki przyrodnicze i kulturowe	• Słaba współpraca miejscowych odbiorców z producentami rolnymi • Brak organizacji wspierających przedsiębiorców i rolników • Niezadowalające warunki prowadzenia działalności gospodarczej • Znikoma aktywność ośrodków kulturalno – rekreacyjnych i sportowych w pobliżu miejsca zamieszkania • Niski poziom wykształcenia wśród rolników • Odpływ dłużej części aktywnych osób do miast • Brak perspektyw z powodów ekonomicznych
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
• Możliwość wykorzystania wsparcia finansowego UE przez firmy na inwestycje rozwojowe, doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej • Możliwość skorzystania z doradztwa rolniczego i gospodarczego • Dostęp do tanich i preferencyjnych kredytów rolniczych • Wyższy poziom specjalizacji rolniczej • Rosnący popyt na zdrową żywność	• Ograniczenie tempa rozwoju gospodarczego • Brak efektywnej polityki państwa wspierającej sektor małych i średnich przedsiębiorstw • Skomplikowana procedura ubiegania się o środki z UE • Wysokie koszty i ryzyko podejmowania działalności gospodarczej • Niestabilna polityka rolna • Konkurencja ze strony podmiotów gospodarczych działających poza granicami sołectwa

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu gminy Leżajsk

Tabela 41. Analiza SWOT w zakresie społecznym dla Strefy I - Piskorowic

REWITALIZOWANY OBSZAR	
MOCNE STRONY	**SŁABE STRONY**
• Kreatywność i zaradność mieszkańców • Korzystna struktura wiekowa mieszkańców • Działalność Ochotniczej Straży Pożarnej • Dobra organizacja systemu pomocy	• Niski poziom wykształcenia mieszkańców • Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia • Brak atrakcyjnych inicjatyw dla dzieci i młodzieży

społecznej • Prężnie działające Koło Gospodyń Wiejskich • Dodatni przyrost naturalny • Zmniejszający się poziom bezrobocia • Niski poziom przestępczości i wykroczeń • Dostęp do Internetu	• Migracja ludzi młodych w poszukiwaniu pracy i lepszych warunków życia • Słabo rozwinięta oferta spędzania wolnego czasu • Niski stopień wykorzystania istniejącej bazy kulturalnej • Występowanie patologii społecznych • Duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
• Bliskość podstawowych ośrodków kształcenia • Dostępność zewnętrznych środków pomocowych na doskonalenie lokalnych zasobów ludzkich oraz przystosowanie ich do aktualnych wymogów rynku pracy • Pojawienie się nowych elementów aktywizujących osoby bezrobotne • Możliwość ograniczenia patologii społecznych poprzez systematyczny rozwój usług kulturalnych i sportowych przy wykorzystaniu zewnętrznych środków pomocowych • Możliwość powstania nowego miejsca / placów zabaw do spędzania wolnego czasu	• Ograniczone środki budżetu gminy na dofinansowanie miejsc / placów zabaw do spędzania wolnego czasu • Ograniczone środki finansowe na rozwój Ośrodka Kultury • Duża konkurencja przy aplikowaniu o zewnętrzne środki pomocowe na doskonalenie lokalnych zasobów ludzkich oraz rozwój lokalnej infrastruktury społecznej •

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu gminy Leżajsk

II. NAWIĄZANIE DO STRATEGICZNYCH DOKUMENTÓW DOTYCZĄCYCH ROZWOJU PRZESTRZENNO-SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO TERENU, KTÓRY MA ZOSTAĆ PODDANY REWITALIZACJI

Lokalny Program Rewitalizacji dla gminy Leżajsk jest jednym z kilku dokumentów o charakterze planistycznym, opracowanym na potrzeby programowania rozwoju społeczno – gospodarczego Gminy Leżajsk. Wyznaczone w jego ramach działania i cele są zgodne z założeniami dokumentów strategicznych określających politykę regionalną woj. podkarpackiego oraz politykę lokalną.

1. Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007 – 2020”

Działania ujęte w Lokalnym Programie Rewitalizacji wpisują się w cele strategiczne i priorytety rozwojowe województwa podkarpackiego do 2020 r. Lokalny Program Rewitalizacji gminy Leżajsk, poprzez realizację celów postawionych w Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007 – 2020, osiągnie efekt definiowany mianem rewitalizacji. Poniższa tabela prezentuje powiązania przyjętych w Programie Rewitalizacji celów z celami, priorytetami i kierunkami działań, przyjętymi w Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007 – 2020.

Tabela 42. Powiązanie Lokalnego Programu Rewitalizacji gminy Leżajsk na lata 2009 – 2013 i lata następne ze Strategią Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007 – 2020

Cel Strategiczny Lokalnego Programu Rewitalizacji	Cel Operacyjny Lokalnego Programu Rewitalizacji	Priorytety, Cele Strategiczne i kierunki Działań przyjęte w Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007 – 2020
I. Wzrost konkurencyjności Gminy poprzez rozbudowę infrastruktury technicznej służącej mieszkańcom i ochronie środowiska przyrodniczego	1. Poprawa gospodarki wodnej poprzez wymianę instalacji wodno – kanalizacyjnej w GOK oraz instancji wodnej w budynkach mieszkalnych	Infrastruktura techniczna Cel strategiczny: Poprawa dostępności komunikacyjnej i infrastruktury technicznej województwa Priorytet 2: Wspieranie inwestycji z zakresu gospodarki wodno – ściekowej Kierunek działania 3: Rozwój i modernizacja systemów zaopatrzenia w wodę
		Ochrona środowiska Cel strategiczny: Poprawa jakości środowiska oraz zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych i wartości krajobrazowych. Priorytet 1: Ochrona wód i racjonalna gospodarka zasobami wodnymi Kierunek działania 1: Zaopatrzenie w

		wodę Kierunek działania 2: Gospodarka ściekowa
	2. Poprawa dostępności i bezpieczeństwa energetycznego regionu poprzez wymianę instalacji elektrycznej w GOK oraz budynkach mieszkalnych	Infrastruktura techniczna Cel strategiczny: Poprawa dostępności komunikacyjnej i infrastruktury technicznej województwa Priorytet 3: Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego regionu Kierunek działania 2: Modernizacja i rozbudowa układu rozdzielczego średniego i niskiego napięcia
II. Poprawa standardu życia mieszkańców oraz stworzenie sprzyjających warunków dla ich wszechstronnego rozwoju	1. Polepszenie standardów mieszkalnictwa poprzez remont budynków mieszkalnych	Obszary wiejskie i rolnictwo Cel strategiczny: Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich sprzyjający powstawaniu rentownych gospodarstw rolnych oraz kreowaniu pozarolniczych źródeł dochodów. Priorytet 2: Odnowa wsi oraz modernizacja przestrzeni wiejskiej Kierunek działania 1: Integracja i aktywizacja społeczności wiejskiej
	2. Zwiększenie dostępu do kultury, jako sposobu spędzania wolego czasu poprzez remont GOK.	Kapitał społeczny Cel strategiczny: Wszechstronny rozwój kapitału społecznego, umożliwiający pełne wykorzystanie potencjału i możliwości rozwoju osobistego mieszkańców regionu. Priorytet 3: Rozwój kultury Kierunek działania 1: Zwiększenie możliwości dostępu do kultury
	3. Podniesienie atrakcyjności obszaru wsparcia poprzez modernizację przestrzeni publicznej wokół GOK oraz budynków mieszkalnych	Obszary wiejskie i rolnictwo Cel strategiczny: Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich sprzyjający powstawaniu rentownych gospodarstw rolnych oraz kreowaniu pozarolniczych źródeł dochodów. Priorytet 2: Odnowa wsi oraz modernizacja przestrzeni wiejskiej Kierunek działania 3: Modernizacja przestrzeni wiejskiej

Źródło: Opracowanie własne

2. Strategia Rozwoju Powiatu Leżajskiego na lata 2000 – 2010

Cele i działania ujęte w Lokalnym Programie Rewitalizacji gminy Leżajsk, wpisują się w cele i priorytety rozwojowe przyjęte w Strategii Rozwoju Powiatu Leżajskiego na lata 2000 – 2010. Poniższa tabela prezentuje powiązania przyjętych w Programie Rewitalizacji celów z celami i priorytetami, przyjętymi w Strategii Rozwoju Powiatu Leżajskiego na lata 2000 – 2010.

Tabela 43. Powiązanie Lokalnego Programu Rewitalizacji gminy Leżajsk na lata 2009 – 2013 i lata następne ze Strategią Rozwoju Powiatu Leżajskiego na lata 2000 – 2010

Cel Strategiczny Lokalnego Programu Rewitalizacji	Cel Operacyjny Lokalnego Programu Rewitalizacji	Priorytety i Cele przyjęte w Strategii Rozwoju Powiatu Leżajskiego na lata 2000 – 2010
I. Wzrost konkurencyjności Gminy poprzez rozbudowę infrastruktury technicznej służącej mieszkańcom i ochronie środowiska przyrodniczego	1. Poprawa gospodarki wodnej poprzez wymianę instalacji wodno – kanalizacyjnej w GOK oraz instancji wodnej w budynkach mieszkalnych	Potencjał techniczny Cel: Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna służąca utrzymaniu czystości wód
	2. Poprawa dostępności i bezpieczeństwa energetycznego regionu poprzez wymianę instalacji elektrycznej w GOK oraz budynkach mieszkalnych	Potencjał techniczny Cel: Pełniejsze wykorzystanie istniejącego potencjału energetycznego i infrastruktury zakładów przemysłowych
II. Poprawa standardu życia mieszkańców oraz stworzenie sprzyjających warunków dla ich wszechstronnego rozwoju	1. Polepszenie standardów mieszkalnictwa poprzez remont budynków mieszkalnych	Potencjał ludzki Cel: Zwiększenie poczucia jedności mieszkańców powiatu
	2. Zwiększenie dostępu do kultury, jako sposobu spędzania wolego czasu poprzez remont GOK	Potencjał ludzki Cel: Utrwalenie dorobku kulturowego powiatu
		Kultura i ochrona dóbr kultury Cel: Dostępna, szeroka i atrakcyjna oferta kulturalna powiatu
	3. Podniesienie atrakcyjności obszaru wsparcia poprzez modernizację przestrzeni publicznej wokół GOK oraz budynków mieszkalnych	Potencjał techniczny Cel: Uporządkowanie gospodarki przestrzennej powiatu

Źródło: Opracowanie własne

3. Strategia Rozwoju Gminy Leżajsk na lata 2007 - 2015

Cele strategiczne i operacyjne zawarte w Lokalnym Programie Rewitalizacji gminy Leżajsk na lata 2009 – 2013 i lata następne, są zgodne również z celami Strategii Rozwoju Gminy Leżajsk na lata 2007 – 2015. Poniższa tabela prezentuje powiązania przyjętych w Programie Rewitalizacji celów, z celami przyjętymi w Strategii Rozwoju Gminy Leżajsk na lata 2007– 2015.

Tabela 44. Powiązanie Lokalnego Programu Rewitalizacji gminy Leżajsk na lata 2009 – 2013 i lata następne ze Strategią Rozwoju Gminy Leżajsk na lata 2007 – 2015

Lokalny Program Rewitalizacji gminy Leżajsk na lata 2007- 2013 i lata następne		**Strategia Rozwoju Gminy Leżajsk na lata 2007 - 2015**	
Cele Strategiczne	**Cele Operacyjne**	**Cele Strategiczne**	**Cele Operacyjne**
I. Wzrost konkurencyjności Gminy poprzez rozbudowę infrastruktury technicznej służącej mieszkańcom i ochronie środowiska przyrodniczego	1. Poprawa gospodarki wodnej poprzez wymianę instalacji wodno – kanalizacyjnej w GOK oraz instancji wodnej w budynkach mieszkalnych	I. Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej służącej poprawie jakości życia mieszkańców i ochronie środowiska przyrodniczego II. Zapewnienie wysokiej jakości środowiska naturalnego z uwzględnieniem istniejących walorów przyrodniczych	I.1. Maksymalizacja ilości ścieków odprowadzanych o oczyszczanych I.2. Zabezpieczenie zasobów wody pitnej II.1. Minimalizowanie zanieczyszczenia środowiska II.2. Ochrona i rewitalizacja przyrody
	2. Poprawa dostępności i bezpieczeństwa energetycznego regionu poprzez wymianę instalacji elektrycznej w GOK oraz budynkach mieszkalnych		
II. Poprawa standardu życia mieszkańców oraz stworzenie sprzyjających warunków dla ich wszechstronnego rozwoju	1. Polepszenie standardów mieszkalnictwa poprzez remont budynków mieszkalnych	I. Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej służącej poprawie jakości życia mieszkańców i ochronie środowiska przyrodniczego II. Poprawa jakości życia oraz stworzenie atrakcyjnych warunków do rozwoju mieszkańców	I.1. Poprawa warunków funkcjonowania oraz stanu obiektów dydaktycznych, kulturalnych, sportowych oraz ochrony zdrowia II. 2. Poprawa dostępności oraz obsługi mieszkańców w sferze kultury, edukacji, sportu i rekreacji
	2. Zwiększenie dostępu do kultury, jako sposobu spędzania wolego czasu poprzez remont GOK		
	3. Podniesienie atrakcyjności obszaru wsparcia poprzez modernizację przestrzeni publicznej wokół GOK oraz budynków mieszkalnych		

Źródło: Opracowanie własne

4. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Leżajsk

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Leżajsk jest dokumentem planistycznym opracowanym w oparciu o przepisy ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym, określającym wizję przestrzennego rozwoju gminy.

W ww. studium ustalono następujące cele szczegółowe rozwoju Gminy Leżajsk:

1) rozwój funkcji gminy stwarzających podstawę jej ekonomicznego rozwoju, w tym:

a) rozwijanie produkcji rolniczej, o kierunkach dostosowanych do warunków gminy,

b) rozwijanie działalności gospodarczej - przemysłowej, drobnej przedsiębiorczości oraz działalności usługowej, o możliwie niskim stopniu uciążliwości, niestwarzającej zagrożeń dla pozostałych funkcji gminy oraz wartości środowiska,

2) rozwój turystyki i wypoczynku jako uzupełniającej funkcji ekonomicznej, w zakresie dostosowanym do warunków gminy,

3) poprawa warunków zamieszkania i obsługi ludności, jako istotnego czynnika podniesienia poziomu jakości życia mieszkańców gminy, w tym:

a) przygotowywanie terenów pod zabudowę, m.in. w drodze promowania działań prowadzących do uporządkowania, na terenach budowlanych – spraw własnościowych, scaleń gruntów itp.

b) rozwijanie sieci podstawowych urządzeń usługowych w poszczególnych, większych zespołach zabudowy, przy utrzymaniu zasady obsługi mieszkańców na poziomie ogólnogminnym - w drodze korzystania z urządzeń usługowych w mieście Leżajsku,

c) wyposażenie terenów zabudowy w infrastrukturę techniczną (rozbudowa i budowa systemów, ze szczególnym uwzględnieniem systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz gospodarki odpadami),

d) stworzenie dogodnych warunków komunikacji (modernizacja dróg ponadlokalnych i gminnych w tym dojazdowych, urządzenie niezbędnych parkingów itp.).

Zaplanowane działania do realizacji oraz opracowane cele Lokalnego Programu Rewitalizacji stanowią realizację ww. celów rozwoju gminy Leżajsk nakreślonych w studium. Cel I i II zawarty w Lokalnym Programie Rewitalizacji wpisuje się wprost w 2 i 3 cel szczegółowy Rozwoju Gminy Leżajsk.

5. Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu położonego we wsi Piskorowice

Gospodarowanie przestrzenią w gminie Leżajsk odbywa się na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Niestety nie wszystkie sołectwa posiadają ww. dokument. Piskorowice – obszar objęty lokalnym programem rewitalizacji posiada częściowy plan zagospodarowania przestrzennego, który obejmuje północno – zachodnią część wsi. Planowane inwestycje dotyczące remontu mieszkań wielorodzinnych, modernizacji GOK oraz przestrzeni publicznej wokół ww. terenów (wschodnia część Piskorowic), nie są zawarte w Miejscowym Planie Zagospodarowania wsi Piskorowice.

III. ZAŁOŻENIA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

1. Okres programowania

Lokalny Program Rewitalizacji gminy Leżajsk obejmuje lata 2009 – 2013 i lata następne. Dla każdego kolejnego roku opracowano szczegółowe dane o planowanych przedsięwzięciach Lokalnego Programu Rewitalizacji, pozwalające oszacować ich koszty realizacji. Ponadto zostały wyszczególnione działania, instytucje/podmioty uczestniczące oraz okres ich realizacji.

2. Zasięg terytorialny rewitalizowanego obszaru

Zasięg terytorialny rewitalizowanego obszaru ustalono na podstawie przeprowadzonych analiz, wobec wewnętrznych i zewnętrznych czynników, które składają się na obraz sytuacji gminy Leżajsk. Przeprowadzając analizy w trzech podstawowych płaszczyznach problemowych – zagospodarowanie przestrzenne, gospodarka i strefa społeczna – starano uwzględnić w nich wszystkie czynniki, które wpływają na sytuację gminy i jej mieszkańców. Szczególny nacisk na potrzebę rewitalizacji położony został na tereny popegeerowskie, które znajdują się w granicach gminy. Dlatego też planowane są na tych terenach działania rewitalizacyjne związane z podwyższeniem jakości życia mieszkańców. Ponadto, aby uzyskać jak największe pozytywne rezultaty wsparcie z zakresu mieszkalnictwa powiązano z działaniami związanymi z aktywizacją kulturalną oraz poprawą stanu środowiska.

W wyniku przeprowadzonych analiz wszystkich dostępnych materiałów, dokonano określenia granic obszaru objętego Lokalnym Programem Rewitalizacji, spełniającego, co najmniej trzy z poniższych kryteriów (dot. mieszkalnictwa):

- Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia;
- Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia;
- Wysoki poziom przestępczości i wykroczeń;
- Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej;
- Porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego.

Poniższa tabela przedstawia analizę wskaźnikową dot. mieszkalnictwa dla Strefy I – sołectwa Piskorowice, obszaru objętego Lokalnym Programem Rewitalizacji.

Tabela 45. Analiza wskaźnikowa dla sołectwa Piskorowice

Kryteria	Wskaźniki	Wskaźnik dla obszaru rewitalizowanego	Wartość referencyjna dla województwa podkarpackiego	Wartość dla obszarów objętych wsparciem	Weryfikacja
Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia – stan na 2006 r.	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności	**125,73**	83	Odchylenie **powyżej** wartości	✓
Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia – 2006 r.	Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	**7,6**	5,8	Odchylenie **powyżej** wartości	✓
Wysoki poziom przestępczości i wykroczeń	Liczba przestępstw na 1 tyś. ludności	Z powodu braku danych brak możliwości obliczenia wskaźnika	19,7	Odchylenie **powyżej** wartości	———
Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej – 2006 r.	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 osób	**1,2**	6,7	Odchylenie **poniżej** wartości	✓
Porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego – 2002 r.	Udział budynków bez wodociągów do ogólnej liczby budynków (w %)	**37**	9,1	Odchylenie **powyżej** wartości	✓

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych wcześniej danych.

Legenda:

✓ - spełnia

——— - nie spełnia

Jak pokazują powyższe dane wybrany obszar, spełnia cztery z pięciu kryteriów, a zatem jest terenem kwalifikującym się do wsparcia z zakresu mieszkalnictwa. Aby uzyskać jak największe pozytywne rezultaty, na wybranym obszarze – we wsi Piskorowice, wsparcie z zakresu mieszkalnictwa zostało powiązane z działaniami mającymi na celu ożywienie kulturalne jak i poprawę stanu środowiska.

Na uwagę zasługuje także fakt, iż ww. wskaźniki zostały także obliczone dla całej gminy Leżajsk (spełnione tylko trzy wskaźniki). Jak przedstawia poniższa tabela, wyniki tych wskaźników są gorsze od wskaźników dla województwa podkarpackiego, ale są jednakże zdecydowanie lepsze od wskaźników charakteryzujących Strefę I - sołectwo Piskorowice.

Dlatego też, rewitalizacją objęty został obszar sołectwa - Piskorowice, na którym występują niekorzystne zjawiska o charakterze społecznym (jak niekorzystne trendy demograficzne, wysoki wskaźnik biedy i wykluczenia społecznego, niskie wykształcenie, degradacja środowiska, wysoka stopa długotrwałego bezrobocia), zjawiska związane z degradacją substancji mieszkaniowej (niska wartość zasobów mieszkaniowych) oraz zjawiska o charakterze gospodarczym (znikoma liczba podmiotów gospodarczych).

Tabela 46. Analiza wskaźnikowa dla gminy Leżajsk

Kryteria	Wskaźniki	Wskaźnik dla gminy Leżajsk	Wartość referencyjna dla województwa podkarpackiego	Wartość dla obszarów objętych wsparciem	Weryfikacja
Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia – stan 2006 r.	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności	**135,26**	83	Odchylenie **powyżej** wartości	✓
Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia – stan na 2006 r.	Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	**6,5**	5,8	Odchylenie **powyżej** wartości	✓
Wysoki poziom przestępczości i wykroczeń	Liczba przestępstw na 1 tyś. ludności	Z powodu braku danych brak możliwości obliczenia wskaźnika	19,7	Odchylenie **powyżej** wartości	———
Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej – 2006 r.	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 osób	**3,69**	6,7	Odchylenie **poniżej** wartości	✓
Porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego – 2002 r.	Udział budynków bez wodociągów do ogólnej liczby budynków (w %)	**3,77**	9,1	Odchylenie **powyżej** wartości	———

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych wcześniej danych.

3. Podział na projekty i zadania inwestycyjne

Projekty i zadania inwestycyjne zgłoszone do Lokalnego Programu Rewitalizacji gminy Leżajsk na lata 2009 – 2013 i lata następne, planowane do realizacji w ramach Działania 7.2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych realizowane będą przez beneficjentów, jakimi są: Gmina Leżajsk oraz Spółdzielnia Mieszkaniowa w Piskorowicach. Oprócz wspomnianych projektów, planowanych do realizacji na obszarze rewitalizowanym w ramach Działania 7.2 RPO WP, przewiduje się szereg innych zadań rewitalizacyjnych z wykorzystaniem innych form pomocy finansowej. Wśród nich znajdują się projekty i zadania rozpoczęte jak i projekty, które będą dopiero składane. Wszystkie niżej wymienione projekty przyczyniają się do rewitalizacji sołectwa Piskorowice.

Projekty i zadania inwestycyjne, realizowane na terenie rewitalizowanym:

- „Przebudowa i modernizacja dróg " – Gmina Leżajsk na początku bieżącego roku rozpoczęła realizację projektu „Przebudowa i modernizacja dróg". Inwestycja ta została całkowicie pokryta pieniędzmi z Budżetu Gminy. Zakres planowanych prac do wykonania, na terenie rewitalizowanym w ramach ww. zadania został już zrealizowany. Roboty zostały wykonane na drodze nr 1189 i 1708 (drogi dojazdowe do osiedli mieszkaniowych w Piskorowicach). Łączna długość wykonanej nawierzchni to: 510 m. Całkowity koszt inwestycji to: 985 000,00 zł brutto, z czego 229 336,14 zł brutto zostało przeznaczone na wykonanie jezdni w Piskorowicach.
- „Budowa podjazdu przy przychodni w Piskorowicach" – w ramach tego zadania Gmina Leżajsk zaplanowała wykonanie podjazdu dla osób niepełnosprawnych oraz przebudowę schodów jak i wymianę zadaszenia nad wejściem głównym do przychodni. Inwestycja ta zostanie całkowicie pokryta pieniędzmi z Budżetu Gminy. Zakres planowanych prac do wykonania, na terenie rewitalizowanym w ramach ww. zadania, zostanie zakończony po koniec listopada 2009 r. Całkowity koszt inwestycji to: 59 000 zł brutto.
- „Modernizacja GOK w Piskorowicach" - w ramach tego zadania Gmina Leżajsk zaplanowała osuszenie GOK w Piskorowicach. Inwestycja ta została całkowicie pokryta pieniędzmi z Budżetu Gminy. Zakres planowanych prac do wykonania, na

terenie rewitalizowanym w ramach ww. zadania, został już zrealizowany. Całkowity koszt inwestycji to: 27 702,44 zł brutto.

- „Moja firma – mój sukces" – Leżajskie Stowarzyszenie Rozwoju (LSR) z dniem 1 kwietnia 2009 r. rozpoczęło realizację projektu systemowego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VI, Poddziałanie 6.2 – Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia. W ramach projektu, LSR planuje objąć programem społecznym 67 osób, z czego 75 % otrzyma dofinansowanie. Realizacja projektu służyć ma poprawie sytuacji gospodarczej regionu, poprzez promocję postaw przedsiębiorczych. Projekt zakłada udzielenie wsparcia dla osób szukających możliwości samozatrudnienia, które mają dobry pomysł na własny biznes, ale brakuje im wystarczających zasobów finansowych i wiedzy niezbędnych do realizacji własnych działań. Na dzień dzisiejszy planowany jest drugi nabór uczestników do projektu (43 osoby), który odbędzie się pod koniec października bieżącego roku. Stowarzyszenie planuje przydzielić ok. 50 osobom wsparcia finansowego. Aktualnie w projekcie znajduje się 3 osoby z Gminy Leżajsk. Planowany termin zakończenia projektu to 31 grudnia 2010 r.. Całkowity koszt projektu to: 3 026 980,00 zł brutto.
- „Czas na aktywność w gminie Leżajsk" - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Leżajsku z dniem 1 marca 2009 r. rozpoczął realizację projektu systemowego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII, Poddziałanie 7.1.1 - Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej. Projekt nosi nazwę „Czas na aktywność w gminie Leżajsk" i jest finansowany przez Europejski Fundusz Społeczny. Głównym celem projektu jest zwiększenie aktywności zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym będących długotrwale klientami pomocy społecznej, podwyższenie ich statusu zawodowego i społecznego przez przygotowanie tych osób do wejścia i integracji na rynku pracy. Uczestnikami projektu są osoby bezrobotne, niepracujące, będące w wieku aktywności zawodowej, powyżej 20-tego roku życia, o niskich bądź nie aktualnych na obecnym rynku pracy kwalifikacjach zawodowych, korzystające z systemu pomocy społecznej. W projekcie bierze udział 10 osób, w tym 1 osoba ze Strefy I - Piskorowic. Uczestnicy projektu biorą udział w warsztatach kompetencji społecznych prowadzonych przez psychologa oraz korzystają z usług doradcy zawodowego. Ponadto uczestniczą w szkoleniu zawodowym mającym na celu nabycie bądź podniesienie kwalifikacji zawodowych. Wszyscy BO projektu w ramach kontraktów socjalnych, zostali objęci

wsparciem finansowym. Projekt będzie trwał do 31 grudnia 2009 r. Całkowity koszt projektu to: 120 000,00 zł brutto.

- „Więcej szans w powiecie leżajskim" - Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku z dniem 1 stycznia 2008 r. rozpoczął realizację projektu systemowego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VI, Poddziałanie 6.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych. Głównym celem projektu jest podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zwiększenie szans na zatrudnienie osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na lokalnym rynku. W projekcie bierze udział łącznie 1253 osoby z powiatu leżajskiego w tym 356 osób z gminy Leżajsk oraz 18 z Piskorowic. Projekt będzie trwał do 31 grudnia 2009 r. Całkowity koszt projektu to: 4 336 000,00 zł brutto.
- „Aktywni, wartościowi, potrzebni – po 50-tce w powiecie leżajskim" – Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku wraz z Starostwem Powiatowym z dniem 1 lipca 2008 r. rozpoczęli realizację projektu systemowego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VI, Poddziałanie 6.1.1 - Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy. Projekt został przygotowany dla osób po 50 roku życia, które mają motywację do pracy, lecz z różnych przyczyn nie mogą uzyskać zatrudnienia. Kompleksowość działań założonych w projekcie ma na celu jak najlepsze przygotowanie beneficjentów do podjęcia zatrudnienia i przełamanie tym samym niechęci wśród pracodawców do zatrudnienia osób po 50 roku życia. Każdy uczestnik ma zaplanowaną ścieżkę rozwoju zgodnie z własnymi oczekiwaniami, predyspozycjami i potrzebami pracodawców, której realizacja pozwoli uzupełnić kwalifikacje zawodowe do potrzeb zmieniającego się rynku pracy. Beneficjenci dostaną także szansę powrotu do aktywności społeczno-zawodowej, odzyskają wiarę we własne możliwości i zaspokoją potrzeby psychospołeczne (poczucie własnej wartości i użyteczności, samorealizacji). Projektem zostało objętych łącznie 25 osób, z czego 8 jest mieszkańcami gminy Leżajsk a 2 – Piskorowic. Planowany termin zakończenia projektu to 31 grudzień 2010 r. Całkowity koszt projektu to: 843 969,22 zł brutto.

Planowane projekty i zadania inwestycyjne na terenie rewitalizowanym:

- „Modernizacja budynku GOK w Piskorowicach" - Gmina Leżajsk zamierza aplikować o środki na dofinansowanie ww. projektu z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 w ramach Działania 7.2

Rewitalizacja obszarów zdegradowanych. Zakres planowanych prac do wykonania, na terenie rewitalizowanym w ramach ww. zadania został zaplanowany na lata 2011 – 2012 i będzie obejmował następujące zadania:

- wymiana instalacji wewnętrznych: elektrycznej, wodno-kanalizacyjnej, centralnego ogrzewania wraz z wymianą pieca;
- wykonanie izolacji pionowej i poziomej;
- wykonanie termomodernizacji wraz z wymianą okien i drzwi zewnętrznych;
- roboty budowlane wewnętrzne;
- częściowa wymiana konstrukcji dachu wraz z wymianą pokrycia;
- przebudowa WC;
- wystrój wewnętrzny oraz wyposażenie;
- utwardzenie dojazdu z kostki brukowej wraz z miejscami parkingowymi,
- wykonanie obok GOK placu zabaw.

Inwestycja planowana jest na lata: 2011 – 2012. Planowany całkowity koszt działania to: 1 200 000,00 zł brutto.

- „Rewitalizacja popeggerowskiego osiedla mieszkaniowego w Piskorowicach" – Spółdzielnia Mieszkaniowa w Piskorowicach wraz z partnerami (Podkarpacki Związek Byłych Pracowników PGR, Urząd Gminy Leżajsk), zamierza aplikować o środki na dofinansowanie ww. projektu z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013, w ramach Działania 7.2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych. Zakres planowanych prac do wykonania, na terenie rewitalizowanym w ramach ww. zadania został zaplanowany na lata 2010 – 2013 i będzie obejmował następujące zadania:
  - remont instalacji wewnętrznych: elektrycznej, instalacji wody i centralnego ogrzewania;
  - docieplenie budynków i stropów;
  - remont pokryć dachowych z wymianą obróbek blacharskich i rynien;
  - remont ciągów kominowych;
  - wymiana drzwi i okien na klatkach schodowych;
  - malowanie klatek schodowych;
  - budowa placu zabaw wraz z ogrodzeniem;
  - wykonanie chodników;
  - zakup ławek i koszy;

- remont i wyposażenie świetlicy środowiskowej.

Inwestycja planowana jest na lata: 2010 – 2013. Planowany całkowity koszt działania to: 1 200 000,00 zł brutto.

- „Więcej szans w powiecie leżajskim – II edycja" – ze względu na duże zainteresowanie uczestników projektem, Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku planuje po raz drugi składać wnioski o dofinansowanie projektu w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VI, Poddziałanie 6.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych. Planowany termin realizacji projektu: 2010 r. Planowany koszt projektu to: 4 500 000,00 zł brutto.
- „Aktywni, wartościowi, potrzebni – po 50-tce w powiecie leżajskim – II edycja" - ze względu na duże zainteresowanie uczestników projektem, Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku planuje po raz drugi składać wnioski o dofinansowanie projektu w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VI, Poddziałanie 6.1.1 Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy. Planowany termin realizacji projektu: 2011 -2013. Planowany koszt projektu: 890 000,00 zł brutto.

4. Kryteria wyboru pilotażu i kolejność realizacji

Niniejszy dokument został sporządzony w oparciu o analizę uwarunkowań wewnętrznych jak i zewnętrznych gminy Leżajsk a w szczególności sołectwa Piskorowice. Ponieważ u podstaw wyboru projektów pilotażowych leżą podstawowe problemy związane z realizacją procesów rewitalizacyjnych, przy ich wyborze wzięto pod uwagę następujące kwestie:

- zgodność zapisów dokumentów programowych rozwoju gminy oraz regionu;
- powiązanie z innymi projektami dotyczącymi rozwoju przestrzennego, społecznego i gospodarczego;
- akceptacja społeczna i poziom zaspokojenia potrzeb mieszkańców;
- zgodność wybranych projektów z zaplanowanymi celami;
- konieczność natychmiastowego zahamowania postępującej degradacji przestrzenno – społecznej;
- konieczność bezzwłocznego podjęcia działań na terenach popegeerowskich;
- konieczność stworzenia warunków do alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez mieszkańców.

Konieczność realizacji poszczególnych projektów uzależniona została od znaczenia projektu dla procesu rewitalizacji sołectwa Piskorowice oraz wielkości niezbędnych środków własnych na realizację – ograniczenie stanowi tu roczny limit wydatków poszczególnych beneficjentów. Harmonogram realizacji poszczególnych zadań realizowanych jak i zaplanowanych do realizacji przedstawia poniższa tabela.

Tabela 47. Harmonogram realizacji projektów

Lp.	Tytuł projektu	Nazwa programu operacyjnego	Okres realizacji					
			2008	2009	2010	2011	2012	2013
1.	Przebudowa i modernizacja dróg	Budżet gminy		X				
2.	Budowa podjazdu przy przychodni w Piskorowicach	Budżet gminy		X				
3.	Modernizacja GOK w Piskorowicach	Budżet gminy		X				
4.	Rewitalizacja popeggerowskiego osiedla mieszkaniowego w Piskorowicach	RPO WP Priorytet VII Działanie 7.2			X	X	X	X
5.	Modernizacja budynku GOK w Piskorowicach	RPO WP Priorytet VII Działanie 7.2				X	X	
6.	Moja firma – mój sukces	PO KL Priorytet VI		X	X			
7.	Czas na aktywność w Gminie Leżajsk	PO KL Priorytet VII		X				
8.	Więcej szans w powiecie leżajskim	PO KL Priorytet VI	X	X				
9.	Aktywni, wartościowi, potrzebni – po 50-tce w powiecie leżajskim	PO KL Priorytet VI	X	X	X			
10.	Więcej szans w powiecie leżajskim II	PO KL Priorytet VI			X			
11.	Aktywni, wartościowi, potrzebni – po 50-tce w powiecie leżajskim II	PO KL Priorytet VI				X	X	X

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Leżajsk

5. Cele i oczekiwane wskaźniki osiągnięć

Rewitalizacja to złożony proces, który wywrze pozytywny wpływ na funkcjonowanie Strefy I – Piskorowic jak i całej gminy, a także podniesie jakość życia mieszkańców danego obszaru. Dzięki przeprowadzeniu analizy gminy możliwe było określenie problemów spowalniających rozwój gminy, jak i również wpływających negatywnie na życie mieszkańców Strefy I - Piskorowic. Planowane projekty realizowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji mają pomóc w rozwiązaniu tych problemów. Z uwagi na powyższe zaplanowano wymienione poniżej cele strategiczne i operacyjne,

które zakładają ożywienie rozwoju przestrzenno – społecznego oraz poprawę warunków życia mieszkańców gminy Leżajsk a w szczególności mieszkańców sołectwa Piskorowice.

Cele Lokalnego Programu Rewitalizacji:

I. Cel strategiczny: Wzrost konkurencyjności Gminy poprzez rozbudowę infrastruktury technicznej służącej mieszkańcom i ochronie środowiska przyrodniczego.

Cele operacyjne:

1. Poprawa gospodarki wodnej poprzez wymianę instalacji wodno – kanalizacyjnej w GOK oraz instancji wodnej w budynkach mieszkalnych
2. Poprawa dostępności i bezpieczeństwa energetycznego regionu poprzez wymianę instalacji elektrycznej w GOK oraz budynkach mieszkalnych

II. Cel strategiczny: Poprawa standardu życia mieszkańców oraz stworzenie sprzyjających warunków dla ich wszechstronnego rozwoju

Cele Operacyjne:

1. Polepszenie standardów mieszkalnictwa poprzez remont budynków mieszkalnych
2. Zwiększenie dostępu do kultury, jako sposobu spędzania wolego czasu poprzez remont GOK
3. Podniesienie atrakcyjności obszaru wsparcia poprzez modernizację przestrzeni publicznej wokół GOK oraz budynków mieszkalnych

Oczekiwane wskaźniki osiągnięć

Lokalny Program Rewitalizacji gminy Leżajsk na lata 2009 – 2013 i lata następne, jest niezbędnym załącznikiem w przypadku aplikowania o środki zewnętrzne na realizację zawartych w nim zadań. Wskaźniki produktu / rezultatu posłużą do pomiaru celów określonych w Lokalnym Programie Rewitalizacji oraz dadzą odpowiedź o mierzalnych efektach finansowych działań. Ponadto realizacja projektów zawartych w Lokalny Programie Rewitalizacji przyczyni się w znacznym stopniu do zmniejszenia problemów przestrzennych, społecznych i gospodarczych dotyczących rewitalizowanego obszaru.

W poniższej tabeli przedstawiono przykładowe wskaźniki monitorowania Lokalnego Programu Rewitalizacji gminy Leżajsk.

Tabela 48. Oczekiwane rezultaty / produkty

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Wartość wskaźnika
1.	Długość utwardzonej drogi gminnej w Piskorowicach	m	510
2.	Ilość wybudowanych podjazdów dla osób niepełnosprawnych	szt.	1
3.	Powierzchnia osuszonych murów GOK	m^2	54,5
4.	Liczba wymienionych instalacji wewnętrznych w GOK	komplet	3
5.	Ilość wymienionych pieców w GOK	szt.	1
6.	Liczba budynków poddanych termoizolacji	szt	1
7.	Ilość wymienionych okien i drzwi w GOK	szt.	29
8.	Powierzchnia wymienionego dachu w GOK	m^2	610
9.	Długość utwardzonego dojazdu i miejsc parkingowych w GOK	m^2	890
10.	Ilość nowopowstałych placów zabaw na terenie rewitalizowanych	szt.	2
11.	Powierzchnia ocieplonych ścian budynków mieszkalnych:	m^2	3 800
12.	Powierzchnia wykonanych pokryć dachowych na budynkach mieszkalnych	m^2	1 740
13.	Ilość wyremontowanych ciągów kominowych w blokach mieszkalnych	szt.	18
14.	Ilość wymienionych okien i drzwi w blokach mieszkalnych	szt.	56
15.	Ilość wymalowanych klatek schodowych w blokach mieszkalnych	szt.	9
16.	Długość utworzonego chodnika wokół bloków	m^2	120
17.	Powierzchnia ocieplonych dachów i kominów w blokach mieszkalnych	m^2	1 950
18.	Ilość wyremontowanych ciągów dymowych w blokach	szt.	54
19.	Ilość wyremontowanych ciągów wentylacyjnych w blokach	szt.	216
20.	Liczba klientek GOPS objętych programem społecznym	osoby	1 z Piskorowic 10 z Gminy Leżajsk
21.	Liczba osób po 50-tym roku życia, które zwiększyły swój poziom aktywności i mobilności zawodowej	osoby	2 z Piskorowic 8 z Gminy Leżajsk
22.	Planowana liczba osób po 50-tym roku życia, które zwiększą swój poziom aktywności i mobilności zawodowej	osoby	4 z Piskorowic 10 z Gminy Leżajsk
23.	Liczba osób, które zwiększyły swoje szanse zawodowe	osoby	356 z Gminy Leżajsk 18 z Piskorowic
24.	Planowana liczba osób, które zwiększą swoje szanse zawodowe	osoby	75 z Gminy Leżajsk 18 z Piskorowic
25.	Liczba osób odwiedzających GOK w ciągu roku	osoby	4 000

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędy gminy Leżajsk.

IV. PLAN DZIAŁAŃ PRZESTRZENNYCH, GOSPODARCZYCH I SPOŁECZNYCH W OKRESIE 2007 – 2013 I W LATACH NASTĘPNYCH NA TERENIE REWITALIZOWANYM

Lokalny Program Rewitalizacji gminy Leżajsk opracowany został na lata 2009 – 2013 i lata następne. Działania rewitalizacyjne planowane do realizacji na terenie Strefy I dotyczyły będą sfery: przestrzennej, gospodarczej jak i społecznej. Aktualnie w sołectwie Piskorowice realizowane są działania ze sfery przestrzennej oraz społecznej. Zadania ze sfery gospodarczej planowane są na przełomie lat 2009 – 2010. W trakcie aktualnego okresu programowania Gmina Leżajsk oraz inni beneficjenci zamierzają aplikować o środki na dofinansowanie swoich projektów z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego jak i z środków Europejskiego Funduszu Społecznego. W poniżej tabeli zostały przedstawione działania realizowane z ww. programów oraz z budżetu gminy, działania planowane w ramach Działania 7.2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych oraz inne planowane działania z Europejskiego Funduszu Społecznego. Wszystkie niżej wymienione inwestycje wpisują się w cele strategiczne i operacyjne Lokalnego Programu Rewitalizacji jak i przyczyniają się do rewitalizacji sołectwa Piskorowice.

Tabela 49. Plan działań przestrzennych, gospodarczych i społecznych na terenie rewitalizowanym w okresie 2009 – 2013 i w latach następnych

Lp.	Nazwa działania	Instytucje i podmioty uczestniczące	Okres realizacji	Koszt całkowity działania	Źródła finansowania (w tyś. PLN)					Nazwa programu operacyjnego dla działania	Oczekiwane rezultaty/ produkty
					Budżet gminy	Budżet państwa	Środki prywatne	Środki unijne	Inne		
Działania przestrzenne (techniczno – materialne)											
1.	Przebudowa i modernizacja dróg	Gmina Leżajsk	2009	985 000	985 000	0,00	0,00	0,00	0,00	Nie dotyczy	Długość utwardzonej drogi gminnej w Piskorowicach: 510 m.
2.	Budowa podjazdu przy przychodni w Piskorowicach	Gmina Leżajsk	2009	59 000	59 000	0,00	0,00	0,00	0,00	Nie dotyczy	Wybudowanie 1 podjazdu dla osób niepełnosprawnych
3.	Modernizacja GOK w Piskorowicach	Gmina Leżajsk	2009	27 702,44	27 702,44	0,00	0,00	0,00	0,00	Nie dotyczy	Powierzchnia osuszonych murów GOK:
4.	Modernizacja budynku GOK w Piskorowicach	Gmina Leżajsk	2011 - 2012	1 200 000	75 000 - 2011 r. 105 000 - 2012 r.	0,00	0,00	425 000 - 2011 r. 595 000 - 2012 r.	0,00	RPO WP, oś 7, Działanie 7.2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych	1. Ilość wymienionych instalacji wewnętrznych: 3 komplety 2. Ilość wymienionych pieców: 1 szt. 3. Liczba budynków poddanych termoizolacji: 1 szt. 4. Ilość wymienionych okien i drzwi: 29 szt. 5. Powierzchnia wymienionego dachu: 610 m^2 6. Długość utwardzonego dojazdu i miejsc parkingowych: 890 m^2 7. Ilość nowopowstałych placów zabaw: 1 szt.

5.	Rewitalizacja popeggerowskiego osiedla mieszkaniowego w Piskorowicach	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Piskorowicach – Lider Podkarpacki Związek Byłych Pracowników PGR Urząd Gminy Leżajsk	2010 - 2013	1 200 000	0,00	0,00	28 500 - 2010 r. 46 500 - 2011 r. 69 000 - 2012 r. 36 000 - 2013 r.	161 500 - 2010 r. 263 500 - 2011 r. 391 000 - 2012 r. 204 000 - 2013 r.	0,00	RPO WP, oś 7, działanie 7.2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych	1. Powierzchnia ocieplonych ścian: 3 800 m^2. 2. Powierzchnia wykonanych pokryć dachowych: 1 740 m^2. 3. Ilość wyremontowanych ciągów kominowych: 18 szt. 4. Ilość wymienionych okien i drzwi: 56 szt. 5. Ilość wymalowanych klatek schodowych: 9 szt. 6. Długość utworzonego chodnika: 120 m^2. 7. Powierzchnia ocieplonych dachów i kominów: 1 950 m^2. 8. Ilość wyremontowanych ciągów dymowych: 54 szt. 9. Ilość wyremontowanych ciągów wentylacyjnych: 216 szt. 10. Ilość wybudowanych placów zabaw: 1 szt.
Działania gospodarcze											
6.	Moja firma – mój sukces	Leżajskie Stowarzyszenie Rozwoju	2009 - 2010	3 026 980	0,00	0,00	0,00	1706665 - 2009 r. 1320315 - 2010 r.	0,00	PO KL Priorytet VI Działanie 6.2	Projekt planuje objąć wsparciem szkoleniowym 68 osób z woj. podkarpackiego. Ok. 50 osób otrzyma dotacje na otworzenie działalności gospodarczej.
Działania społeczne											
7.	Czas na aktywność w Gminie Leżajsk	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	III.2009 - IX.2009	120 000	12 600	0,00	0,00	107 400	0,00	PO KL Priorytet VII	Liczba klientek GOPS objętych programem społecznym: 10, w tym 1 Pani z Piskorowic
8.	Więcej szans w powiecie leżajskim	Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku - Lider	I.2008 – XII.2009	7 995 600	0,00	0,00	0,00	3 659 600 - 2008 r.	0,00	PO KL Priorytet VI	Liczba osób biorących udział w projekcie: 1253. Liczba osób z gminy 356 Liczba osób z Piskorowic,

								4 146 000 - 2009 r.	190 tyś - 2009 r.		które zwiększyły swoje szanse zawodowe: 18
9.	Więcej szans w powiecie leżajskim II	Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku - Lider	2010- Planowany termin realizacji projektu	4 500 000	0,00	0,00	0,00	4 310 000	190 tyś	PO KL Priorytet VI	Planowana liczba osób z Piskorowic, które zwiększą swoje szanse zawodowe: 18
10.	Aktywni, wartościowi, potrzebni – po 50-tce w powiecie leżajskim	Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku - Lider	VII.2008 – XII.2010	843 969,22	0,00	0,00	0,00	61853,19 - 2008 r. 407177,59 - 2009 r. 374938,44 - 2010 r.	0,00	PO KL Priorytet VI	Liczba osób po 50-tce, które zwiększyły swój poziom aktywności i mobilności zawodowej: 25, w tym: 1) 2 osoby z Piskorowic 2) 8 osób z gminy Leżajsk
11.	Aktywni, wartościowi, potrzebni – po 50-tce w powiecie leżajskim II	Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku - Lider	2011- 2013 Planowany termin realizacji projektu	890 000,00	0,00	0,00	0,00	68 000 - 2011 r. 480 000 - 2012 r. 342 000 - 2013 r.	0,00	PO KL Priorytet VI	Planowana liczba osób po 50-tce z Piskorowic, które zwiększą swój poziom aktywności i mobilności zawodowej: 30, w tym: 1) 4 osoby z Piskorowic 2) 10 osób z gminy Leżajsk

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Leżajsk.

V. PLAN FINANSOWY REALIZACJI REWITALIZACJI

Realizacja poszczególnych projektów i zadań inwestycyjnych uzależniona jest od odpowiedniego montażu finansowego środków pochodzących z różnych źródeł. Bezwzględny priorytet w realizacji otrzymają projekty dofinansowane z funduszy strukturalnych, dotacji i innych środków zewnętrznych. Wskazane w programie działania stanowią podstawę do konstruowania montażu finansowego i przygotowania aplikacji o wsparcie finansowe wskazanych projektów ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego oraz programów wspólnotowych.

Prezentowany w poniższej tabeli (Tabela 45), plan finansowy realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji na lata 2009 – 2013 i lata następne jest sumą planowanych nakładów w poszczególnych latach w rozbiciu na źródła finansowania. Do tabeli zostały dołączone nakłady projektów realizowanych od 2008 r. oraz nakłady projektów, które zostaną złożone w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki jak i w ramach Działania 7.2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych. Ponadto w Tabeli 46., źródła finansowania zostały przedstawione w podziale na lata oraz zsumowane.

Tabela 50. Plan finansowy realizacji rewitalizacji (pierwszy podział)

Lp.	Nazwa działania	Program operacyjny	Całkowity koszt działania	Koszt działań w podziale na lata	Źródła finansowania				
					Budżet gminy	Budżet państwa	Środki Prywatne	Środki unijne	Inne
1.	Przebudowa i modernizacja dróg	Nie dotyczy	985 000	2009	985 000	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Budowa podjazdu przy przychodni w Piskorowicach	Nie dotyczy	59 000	2009	59 000	0,00	0,00	0,00	0,00
3.	Modernizacja GOK w Piskorowicach	Nie dotyczy	27 702,44	2009	27 702,44	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	Modernizacja budynku GOK w Piskorowicach	RPO WP, oś 7, Działanie 7.2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych	1 200 000	2011	75 000	0,00	0,00	425 000	0,00
				2012	105 000	0,00	0,00	595 000	0,00
5.	Rewitalizacja popeggerowskiego osiedla mieszkaniowego w Piskorowicach	RPO WP, oś 7, Działanie 7.2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych	1 200 000	2010	0,00	0,00	28 500	161 500	0,00
				2011	0,00	0,00	46 500	263 500	0,00
				2012	0,00	0,00	69 000	391 000	0,00
				2013	0,00	0,00	36 000	204 000	0,00
6.	Moja firma – mój sukces	PO KL Priorytet VI Działanie 6.2	3 026 980	2009	0,00	0,00	0,00	1 706 665	0,00
				2010	0,00	0,00	0,00	1 320 315	0,00
7.	Czas na aktywność w Gminie Leżajsk	PO KL Priorytet VII	120 000	2009	12 600	0,00	0,00	107 400	0,00
8.	Więcej szans w powiecie leżajskim	PO KL Priorytet VI	7 995 600	2008	0,00	0,00	0,00	3 659 600	0,00
				2009	0,00	0,00	0,00	4 146 000	190 000
9.	Więcej szans w powiecie leżajskim II	PO KL Priorytet VI	4 500 000	2010	0,00	0,00	0,00	4 310 000	190 000
10.	Aktywni, wartościowi, potrzebni – po 50-tce w powiecie	PO KL Priorytet VI	843 969,22	2008	0,00	0,00	0,00	61 853,19	0,00
				2009	0,00	0,00	0,00	407 177,59	0,00

	leżajskim			2010	0,00	0,00	0,00	374 938,44	0,00
11.	Aktywni, wartościowi, potrzebni – po 50-tce w powiecie leżajskim II	PO KL Priorytet VI	890 000	2011	0,00	0,00	0,00	68 000	0,00
				2012	0,00	0,00	0,00	480 000	0,00
				2013	0,00	0,00	0,00	342 000	0,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Leżajsk.

Tabela 51. Plan finansowy realizacji rewitalizacji (drugi podział)

Źródła finansowania programu rozwoju lokalnego w latach 2008 - 2013	Budżet gminy	Budżet państwa	Środki prywatne	Środki UE	Inne	Ogółem
2008	0,00	0,00	0,00	3 721 453,19	0,00	**3 721 453,19**
2009	1 084 302,44	0,00	0,00	6 367 242,59	190 000	**7 641 545,03**
2010	0,00	0,00	28 500	6 166 753,44	190 000	**6 385 253,44**
2011	75 000	0,00	46 500	756 500	0,00	**878 000**
2012	105 000	0,00	69 000	1 466 000	0,00	**1 640 000**
2013	0,00	0,00	36 000	546 000	0,00	**582 000**
Razem	**1 264 302.44**	**0,00**	**180 000**	**19 023 949,22**	**380 000**	**20 848 251,66**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Leżajsk

VI. SYSTEM WDRAŻANIA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

System wdrażania zapisów Lokalnego Programu Rewitalizacji dla gminy Leżajsk na lata 2009 – 2013 i lata następne, jest niezbędnym elementem ich realizacji. Realizacja programu jest uzależniona od pozyskania środków finansowych z funduszy zewnętrznych, krajowych i zagranicznych, w tym Unii Europejskiej.

Lokalny Program rewitalizacji jest dokumentem niezbędnym do pozyskiwania funduszy strukturalnych. Jednak samo posiadanie tego dokumentu nie gwarantuje sukcesu. Aby program rewitalizacji mógł przynieść oczekiwane efekty konieczne jest jego sukcesywne wdrażanie i realizacja. Właściwe wdrażanie programu rewitalizacji wymaga skumulowania działań wszystkich jednostek zaangażowanych w jego wdrożenie i realizację.

Głównym podmiotem odpowiedzialnym za realizację zapisów dokumentu jest Urząd Gminy Leżajsk, a w ramach urzędu Zespół ds. Koordynacji Lokalnego Programu Rewitalizacji, powołany Zarządzeniem Wójta Gminy Leżajsk. Zespół ten będzie odpowiadał za realizację zadań będących w gestii gminy. Nie jest, bowiem możliwe, aby odpowiadał za wykonanie zadań należących do innych, beneficjentów, którzy nie podlegają pod Urząd Gminy Leżajsk.

Do zadań Zespołu ds. Koordynacji Lokalnego Programu Rewitalizacji, będzie należało:

1. Monitoring i ewaluacja programu.
2. Nadzór nad realizacją poszczególnych zadań związanych z wdrożeniem programu rewitalizacji.
3. Bieżąca weryfikacja postępów prac nad realizacją zadań będących w gestii gminy.
4. Pomiar efektywności i aktualizacja zapisów lokalnego programu rewitalizacji.
5. Kontrola nad obiegiem informacji oraz środków finansowych

Lokalny Program Rewitalizacji jest dokumentem określającym ogólnie przedmiot i zakres podejmowanych inwestycji i przedsięwzięć organizacyjnych w zakresie rewitalizacji gminy. Jak każdy dokument planistyczny powinien być okresowo (przynajmniej raz w roku) weryfikowany, celem uwzględnienia zachodzących zmian

w uwarunkowaniach wynikających z dynamiki rozwoju gospodarczego, ewaluowania ogólnych i lokalnych stosunków społecznych oraz możliwości finansowych.

System wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji dla gminy Leżajsk na lata 2009 – 2013 i lata następne, obejmuje następujące etapy:

- Etap I – Konsultacje społeczne z instytucjami, które zgłosiły swój udział w programie rewitalizacji.
- Etap II – Konsultacje społeczne z organizacjami, instytucjami i firmami, które posiadają zasoby materialne na terenie objętym programem rewitalizacji, a nie zgłosiły swojego udziału w programie rewitalizacji. W trakcie tego etapu istnieją realne możliwości na uzupełnianie lokalnego programu rewitalizacji o nowe zadania.
- Etap III – Podjęcie uchwały przez Radę gminy Leżajsk o przyjęciu do realizacji „Lokalnego Programu Rewitalizacji dla gminy Leżajsk na lata 2009 – 2013 i lata następne".
- Etap IV – Przekazanie lokalnego programu rewitalizacji do Urzędu Marszałkowskiego w celu jego analizy i zgłoszenia ewentualnych uwag.
- Etap V – Opracowanie dokumentacji technicznej dla projektów wpisanych do programu rewitalizacji.
- Etap VI – Opracowanie wniosków aplikacyjnych, studiów wykonalności, ewaluacji i rozliczania projektów oraz niezbędnych załączników do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego, Działanie 7.2 – Rewitalizacja obszarów zdegradowanych, uwzględnionych w Szczegółowym Opisie RPO.
- Etap VII – Realizacja poszczególnych zadań objętych lokalnym programem rewitalizacji.
- Etap VIII – Monitoring i ewaluacja lokalnego programu rewitalizacji, zgodnie z harmonogramami opracowywania, składania, realizacji i rozliczania poszczególnych projektów na współfinansowanie zadań.
- Etap IX – Pomiar poziomu efektywności lokalnego programu rewitalizacji.
- Etap X - Public Relations programu rewitalizacji w całym okresie jego realizacji.
- Etap XI – Opracowanie raportu podsumowującego realizację lokalnego programu rewitalizacji.

VII. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

1 System monitoringu lokalnego programu rewitalizacji

Monitorowanie jest to proces systematycznego gromadzenia i analizowania ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażanych projektów i całego programu w aspekcie finansowym i rzeczowym, mający na celu zapewnienie zgodności realizacji projektów i programu z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i celami. Jego celem jest dostarczenie informacji, na podstawie, której osoby zarządzające programem mogą wskazać na problemy związane z wdrażaniem programu oraz je rozwiązać, jak również ocenić postęp w stosunku do pierwotnych zamierzeń. Osoby odpowiedzialne za monitorowanie procesu realizacji lokalnego programu rewitalizacji muszą mieć na uwadze fakt, że proces monitorowania jest procesem ciągłym i ważnym we wdrażaniu założeń. Przerwanie procesu monitorowania jest stanem niepożądanym oraz niebezpiecznym. Skutkować może dużymi opóźnieniami w realizacji poszczególnych zadań, a nawet poważnie zagrozić realizacji całego programu.

Monitorowanie pokazuje osobom realizującym lokalny program rewitalizacji wiarygodne, rzetelne informacje o stanie zaawansowania i postępach w zaplanowanych pracach, uchybieniach w realizacji zadań, zmianie zakresu zadań, czy też o zaniechaniu realizacji zadania wraz z przyczynami i uzasadnieniem takiego stanu rzeczy. Dlatego też lokalnego program rewitalizacji będzie poddawany systematycznej, okresowej analizie oraz będzie w razie potrzeby aktualizowany w zakresie dostosowania do zmieniających się uwarunkowań.

Okresową analizę i monitorowanie będzie wykonywał Zespół ds. Koordynacji Lokalnego Programu Rewitalizacji poprzez ocenę i weryfikację programu. System monitorowania programu rewitalizacji obejmie cztery dziedziny:

- Analiza celów projektów – monitorowanie w całym okresie realizacji programu rewitalizacji, czy określono uprzednio cele są osiągane poprzez realizację poszczególnych projektów;
- Przegląd procedur wdrażania – analiza sposobu realizacji przedsięwzięć rewitalizowanych;
- Przegląd wskaźników – dotyczy właściwego doboru wskaźników dla poszczególnych projektów przygotowywanych i realizowanych przez beneficjentów końcowych;

- Raportowanie – jednostki odpowiedzialne za wdrażanie projektów w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji zobowiązane są do składania Wójtowi Gminy Leżajsk sprawozdań w cyklu rocznym.

2. Sposoby oceny lokalnego programu rewitalizacji

Ocena realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji gminy Leżajsk dokonywana będzie przez Wójta Gminy Leżajsk, na podstawie przedłożonych raportów rocznych. Ocena końcowa wraz z raportem końcowym zostanie przedstawiony Radzie Gminy Leżajsk. Raporty te będą opiniowane uprzednio przez Zespół ds. Koordynacji Lokalnego Programu Rewitalizacji stanowiący szeroką reprezentację społeczności gminy.

Ocena będzie dotyczyć sposobu oraz stopnia realizacji zaplanowanych na danym etapie projektów i prowadzona będzie w oparciu o co najmniej dwa spośród wymienionych poniżej kryteriów:

- Kryterium skuteczności – pozwalające określić, czy cele określone na etapie programowania dla poszczególnych zadań i całego programu zostały osiągnięte.
- Kryterium efektywności – porównanie kwoty poniesionych dotąd nakładów finansowych z osiągniętymi wartościami na poziomie produktu i rezultatu.
- Kryterium użyteczności – ocena efektów poszczególnych zadań, jak i całego programu na poziomie produktu, rezultatu i oddziaływania, w nawiązaniu do wcześniej zdefiniowanych w lokalnym programie rewitalizacji potrzeb i problemów.

System oceny będzie ukierunkowany na:

- Analizę postępów w realizacji programu.
- Kontrolę terminów wykonywania poszczególnych zadań.

W ten sposób ocenie poddane zostaną: racjonalność i skuteczność prowadzonych działań oraz efektywność wykorzystywania środków przeznaczonych na realizację zadań. Pozwoli ona także na wykazanie wpływu realizacji poszczególnych projektów na sytuację społeczno – gospodarczą gminy, a w szczególności na poprawę kondycji społeczno – przestrzennej tego obszaru gminy, który w Programie wskazano jako kryzysowy i wymagający wsparcia.

3. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi

Inicjowanie współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi stanowi integralny element realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji, zwiększający jego efektywność i zasięg oddziaływania. Organizowanie takiej współpracy zakłada:

- informowanie o podejmowanych działaniach;
- konsultowanie zadań z podmiotami sektora prywatnego i organizacjami pozarządowymi;
- aktywizację środowisk społecznych;
- inicjowanie nowych koncepcji rozwoju gminy;
- organizowanie spotkań informacyjnych i doradczych, w tym związanych z planowanymi zdaniami inwestycyjnymi władz gminy.

4. Public Relations lokalnego programu rewitalizacji

Promocję działań realizowanych w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji i założeń samego programu będzie prowadzić Urząd Gminy Leżajsk zgodnie z zasadami informowania i promocji projektów współfinansowanych z Funduszy Strukturalnych. Wszelkie materiały promocyjne będą określać cele realizacji poszczególnych zadań w ramach programu, planowane wskaźniki osiągnięć oraz źródła finansowania projektów. Celem działań związanych z promocją programu jest dotarcie do jak najszerszej grupy beneficjentów działań podejmowanych w ramach programu a także instytucji mogących być partnerami w realizacji inwestycji. W ramach promocji Lokalnego Programu Rewitalizacji podejmowane będą w szczególności takie działania jak:

- umieszczanie informacji na stronie internetowej Urzędu Gminy Leżajsk;
- organizacja spotkań z potencjalnymi partnerami;
- umieszczenie bilbordów (tablic reklamowych) w miejscach realizacji inwestycji, informujących o zakresie realizowanych projektów.

SPIS TABEL

Tabela 1. Podział administracyjny gminy Leżajsk 10
Tabela 2. Struktura własności gruntów w gminie Leżajsk 17
Tabela 3. Struktura własności gruntów w Strefie I – Piskorowice 17
Tabela 4. Wykaz dróg na terenie gminy Leżajsk oraz w sołectwie Piskorowice 18
Tabela 5. Struktura sieci drogowej gminy Leżajsk 19
Tabela 6. Sieć wodociągowa w gminie Leżajsk 19
Tabela 7. Zestawienie informacji dot. ujęć wodnych w gminie Leżajsk w 2007r. 20
Tabela 8. Udział budynków bez wodociągów do ogólnej liczby budynków (%) w sołectwie Piskorowice 21
Tabela 9. Udział budynków bez wodociągów do ogólnej liczby budynków (%) w gminie Leżajsk 21
Tabela 10. Udział budynków bez wodociągów do ogólnej liczby budynków (%) w sołectwie Piskorowice 22
Tabela 11. Udział budynków bez wodociągów do ogólnej liczby budynków (%) w gminie Leżajsk 22
Tabela 12. Sieć kanalizacyjna w gminie Leżajsk w 2007 r. 23
Tabela 13. Ilość podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie gminy Leżajsk oraz w Strefie I w podziale na sekcje PKD. 28
Tabela 14. Podmioty i instytucje działające na terenie gminy Leżajsk 30
Tabela 15. Podmioty i instytucje działające na terenie obszaru rewitalizowanego – sołectwo Piskorowice 31
Tabela 16. Ilość podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w Piskorowicach 32
Tabela 17. Ilość podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w Gminie Leżajsk. 32
Tabela 18. Wykaz podmiotów gospodarczych w 2008 r. w ujęciu liczbowym i procentowym 33
Tabela 19. Ilość podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w sołectwie Piskorowice 33
Tabela 20. Ilość podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w Gminie Leżajsk. 33

Tabela 21. Liczba mieszkańców gminy Leżajsk wg. płci w latach 2004 - 2009 35
Tabela 22. Liczba mieszkańców sołectwa Piskorowice wg. płci w latach 2004 - 2009 35
Tabela 23. Struktura ludności wg grup wiekowych z podziałem na płeć w gminie Leżajsk 36
Tabela 24. Wskaźniki obciążenia demograficznego w gminie Leżajsk 38
Tabela 25. Ruch naturalny ludności w gminie Leżajsk w latach 2003-2009 39
Tabela 26. Migracje ludności gminy Leżajsk w latach 2004 - 2009 39
Tabela 27. Migracje ludności w sołectwie Piskorowice w latach 2004 - 2009 40
Tabela 28. Liczba osób i rodzin objęta pomocą społeczną w latach 2006 – 2008 40
Tabela 29. Liczba mieszkańców Piskorowic, korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tyś. ludności 41
Tabela 30. Liczba mieszkańców gminy Leżajsk, korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tyś. ludności 41
Tabela 31. Porównanie liczby osób wymagających wsparcia (klientów MOPS / GOPS) do liczby osób w poszczególnych strefach w 2008 r. 42
Tabela 32. Liczba osób zagrożonych alkoholizmem w stosunku do liczby mieszkańców poszczególnych stref 42
Tabela 33. Wskaźnik liczby bezrobotnych w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym w gminie i sołectwie Piskorowice 42
Tabela 34. Udział osób długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym w sołectwie Piskorowice i gminie Leżajsk 44
Tabela 35. Gospodarstwa w gminie Leżajsk według głównego źródła utrzymania 45
Tabela 36. Organizacje pozarządowe działające na terenie Strefy I 46
Tabela 37. Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy Leżajsk 46
Tabela 38. Podstawowe dane charakteryzujące obszar rewitalizowany – sołectwo Piskorowice 48
Tabela 39. Analiza SWOT w zakresie infrastruktury przestrzennej dla Strefy I - Piskorowic 49
Tabela 40. Analiza SWOT w zakresie gospodarki dla Strefy I - Piskorowic 50
Tabela 41. Analiza SWOT w zakresie społecznym dla Strefy I - Piskorowic 51
Tabela 42. Powiązanie Lokalnego Programu Rewitalizacji gminy Leżajsk na lata 2009 – 2013 i lata następne ze Strategią Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007 – 2020 53

Tabela 43. Powiązanie Lokalnego Programu Rewitalizacji gminy Leżajsk na lata 2009 – 2013 i lata następne ze Strategią Rozwoju Powiatu Leżajskiego na lata 2000 – 2010 55
Tabela 44. Powiązanie Lokalnego Programu Rewitalizacji gminy Leżajsk na lata 2009 – 2013 i lata następne ze Strategią Rozwoju Gminy Leżajsk na lata 2007 – 2015 56
Tabela 45. Analiza wskaźnikowa dla sołectwa Piskorowice 60
Tabela 46. Analiza wskaźnikowa dla gminy Leżajsk..... 62
Tabela 47. Harmonogram realizacji projektów 68
Tabela 48. Oczekiwane rezultaty / produkty 70
Tabela 49. Plan działań przestrzennych, gospodarczych i społecznych na terenie rewitalizowanym w okresie 2009 – 2013 i w latach następnych 72
Tabela 50. Plan finansowy realizacji rewitalizacji (pierwszy podział) 76
Tabela 51. Plan finansowy realizacji rewitalizacji (drugi podział) 77

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Województwo podkarpackie w podziale na powiaty i gminy. 8
Rysunek 2. Położenie gminy Leżajsk na tle powiatu leżajskiego. 9
Rysunek 3. Położenie Parku Przemysłowego „Stare Miasto - Park”. 30

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Wielkość poszczególnych miejscowości gminy Leżajsk (w ha) 10
Wykres 2. Liczba mieszkańców gminy Leżajsk w latach 2000 - 2009..... 11
Wykres 3. Liczba mieszkańców w poszczególnych miejscowościach gminy Leżajsk..... 11
Wykres 4. Liczba ludności w gminie Leżajsk oraz w Piskorowicach, w latach 2004 – 2009..... 36
Wykres 5. Liczebność grup wiekowych ludności z podziałem na płeć w gminie Leżajsk. 37
Wykres 6. Wykształcenie mieszkańców gminy Leżajsk na tle województwa podkarpackiego oraz Polski w 2002 r..... 38
Wykres 7. Liczba bezrobotnych w gminie Leżajsk w latach 2003-2007..... 43

Wykres 8. Ludność gminy Leżajsk według głównego źródła utrzymania w 2002 r..... 45